

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Strada Deák Ferenc Nr. 29
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare ziar
20 filerl.
Manuscripte nu să inapo-
lază.

Paingeni.

Arad. 27 Februarie.

Atmosfera politică a țării noastre n'a fost demult atât de priincioasă pentru toate soiurile de paingeni politici ca astăzi. Acalmia generală ce s'a instăpânit ca o semnificativă stare de așteptare în fața viitorului dodonic, cu simlul încărcat de evenimente mari, atrage din culcușurile lor tenebroase toate ființele aceste rapace și fi-rele otrăvite încep să se întindă ademenitoare pentru conștiințele slabe.

Știam că în curînd și în conștiințele nearticulate ale arachnidelor noastre politice se vor trezi instinctele speței.

Prevedeam, că cel dintâi care își va răsfăța abdomenul în plina lumină a situației, va fi paingenui cu cruce dela Oradea-mare. Grație mediului deosebit de priincios, în care a fost plasat de un geniu rău al neamului nostru și grație ironiei fatale care l'a înzestrat cu insemnul credințelor noastre artropodarul dela Oradea-mare știm, că a deșteptat în lumea celor ce știu să întrebuințeze otrava după calitate, cele mai distincte considerații.

Și iată că, după un restimp de încercări neisbutite, în care mrejele paingenui n'au putut să reziste schimbărilor dese din atmosferă, acum timpul pare favorabil și terenul înbie excelente condiții de vânătoare: De-o parte, în politica ungurească spiritele s'au potolit și doar un singur val se mai agită în așteptarea repaosului general; de altă parte, dinspre tabăra naționaliilor nemaghiare și în special dinspre ta-

băra Românilor, tot mai întârzie bătaia unui vânt, care să anunțe tăria unei reinchegări indisolubile în fața viitorului.

Da, instinctul de viață al potrivnicilor noștri a presimțit primejdia ce poate să comporte o situație răscolită, surprinsă de schimbări mari în constelația monarhiei și convingși de necesitatea unei supreme ralierei a forțelor politice ei vor întimpina solidari evenimentele, ba pentru ași fortifica și mai mult situația, ei vor profita de toate mijloacele potrivite să împiedice reinstăpânirea echilibrului de forțe în taberele contrare. Opera aceasta de destrămăre și mai fatală a rîndurilor noastre s'a anunțat în mod neîndoios, acum de curînd, cu apariția *Deșteptării* dela Brașov și va fi continuată cu o îndirjire, poate fără perche în trecut, de îndată ce, prin dezarmarea iminentă a grupării lui Justh, guvernul, și în genere politica ungurească, se va simți la adăpost de ori ce surprize din afară.

Paingeni mențiți să urzească mrejele de otravă pe seama conștiințelor slabe și a celor încă nepătrunse de lumina aspirațiilor noastre, sunt deja în palmele guvernului: începînd cu Mangra, Brote, Vlaicu și slărșind cu Regman. Și, după cum aflăm din zărele ungurești, planul imediat al guvernului e să mute centrul de operațiune al prodigioaselor sale insecte, dela Brașov la Oradea-mare, în culcușul paingenui cu cruce. Noua mreją de otravă se va numi tot *Deșteptarea* și dantela ei se va urzi tot din falsele motive ale „apropierii româno-maghiare”.

Diademata insectă care stă în capul acestei acțiuni, Mangra, a declarat în pri-

vința aceasta următoarele (ziarul *Nagyvárad* numărul din urină):

„Toți aderenții apropiierii româno-maghiare simt dimpreună cu mine nevoia unui mare ziar cotidian, care să propage ideea noastră în cercuri cât mai largi, și în special în cercurile românești. Programul nostru nu e altul, decât să facem pe Români să înțeleagă (!), că în Ungaria naționalitățile nu sunt de loc prigonite (!) și să lămurim situația în adevărata ei culoare, pentruca să se vadă, cât de bine ar fi dacă naționalitățile ar trăi în pace cu națiunea (!), cecace le-ar garanta dezvoltarea și cultura. Din parte-mi, nu voi participa la întemeierea ziarului, despre care, de altfel, e încă și timpuriu să vorbim, dar mă voi ni-zui din răspuseri, ca planul patriotic să se realizeze”.

Firește, e sub demnitatea noastră și sub demnitatea întregii opinii publice românești, să învrednicim, fie și de-o atențiune trecătoare, declarațiile aceste, cari reoglindesc o extremitate a decăderii morale în politică. Pe noi ne interesează doar planurile guvernului și nu uneltele în cari aceste planuri nu pot să deștepte o conștiință morală. Mai însemnăm aici numai, că ieri paingeni au fost aduși de guvern la Budapesta și sporțiți cu un nou specimen în persoana asesorului *Matei Voileanu* dela Sibiu.

Ori care ar fi însă speranțele guvernului și ori cât de reinchegați potrivnicii noștri în fața evenimentelor, avem neclintita convingere, că armonia în simlul națiunii românești din Ungaria se va reinstăpâni în scurtă vreme și că evenimentetele, ori cari ar fi ele, nu ne vor surprinde nici pe noi în halul discordiilor interne. Restabilit odată

Pacostea.

De I. G. Bradu.

Nu știu anume cîta vreme va fi de atunci, dar era pe la început de vară. Mă întorsesem acasă după mai mulți ani de lipsă, și cum eram proaspăt scăpat din școli, umblam cu o geantă de piele galbănă la subțioară, ca să mă cunoască lumea de departe cine sunt. Nu-i vorbă, n'aveam nimic din aerul gray și sfidător al oamenilor legii, căci barba mea abea răsărită și părul vârtej, mă arăta mai mult a seminarist în vacanță — doar uniformă îmi lipsea. — Faptul acesta îl puteam ghici și din vorba potolită și fără înecunjur a tărănilor cari se apropiiau nestinjeniti de mine.

Intr'un rînd — aveam tocmăi ceva de regulat privitor la o moștenire — și pleasem cu avocatul Postelnicu la judecătoria de ocol din Măgureni. Sosisem de vreme și m'am abătut la un han până la începerea orelor de slujbă. Când să intru pe poarta largă din curtea hanului, văd un român că mă cercetează iscoditor cu privirea și-ș ridică mîna la căciulă. Nu-l cunoșteam și l'am salutată fără să mă opresc în cale, iar la întoarcere îl văd de departe cum stă sprijinit în stălpul porții și mă pîndește nu cumva să scap fără să mă bage în seamă.

Se vede că o fi avînd ceva cu mine — gîndesc eu — și mă apropii hotărît să-l întreb ce așteaptă. Abia fac câțiva pași în curte și omul se urnește de lîngă stălpul porții săltîndu-ș zăbulul albastru între umeri.

Cum vine firîndu-ș greoi ciuboatele pe les-

pezile de piatră ale curții, înțeleg din strîmto-rarea cu care alege vorbele, că are o pricină la judecătoria.

— Ce-i bade? — îl întreb.

Omul începe aș grămădi căciula între palme privindu-mă stăruiitor și la răstimpuri ochii îi fugeau rătăciți pe de laturi.

— Păi, de-aș ști ce o fi, n'aș mai veni la dumneata...

— Credeam că vrei să-mi spui ceva.

— De spus aș spune nu-i vorbă, că a dat o pacoste peste mine...

— Ce pacoste? — întreb eu iară.

... și te-aș ruga să vii să mă aperi.

— Bine dar nu știu despre ce-i vorba.

Românul își potrivește căciula împăturată subțioară și vîră mîna în șerpar de scoate un petec de hîrtie albastră, pe urmă se întepeneste într'un picior și așteaptă.

Mă uit la hîrtie, pe urmă iar la el, dar nu înțeleg nici acum despre ce-i vorba.

— M'o pîrit un țigan — șopti omul nostru plin de îndoială — și mi-i că dau de-o pacoste acum pe vremea lucrului, de-mi rămîne porumbul nesăpat.

— Bine — asta — văd din serisoare, dar cum, de ce te-a pîrit?

— Nu i-am zis vorbă legănată, nici nu l'am văzut din postu Crăciunului, și-acuma vine — bată-l crucea, — că nu i-oi zice mai bine, să mă facă de hulă în sat.

Înțeleg că am de a face cu un om șiret și mă dau cu binisorul pe lîngă el, doar l-oi putea des-coase.

— Zici că te-a pîrit — așa arată și la carte, dar nu-mi spui nimic de ce, ci-mi lungesti vorba și ți-se începe judecata până ce stăm aci de geaba.

— Nu știu nici eu domnule, se vede că l-o pus ceasu' cel rău.

— Ia ascultă omule — îi tai cu vorba dintr'o dată. Ce-mi tot îndrugi la cai verzi pe păreți. Mă chemi să te apăr și nu-mi spui nimic. Să vedem, despre ce-i vorba, că așa cum vrei s'o scoți nu merge de loc. Din chiar senin nu se leagă lumea de capul tău.

Il văd că se gîndește cum să înceapă și ca să-l îndemn la vorbă o iau înainte: Înțelege odată omule: aci vine tocmăi ea la doctor; te duci să te tîmăducească și nu-i spui ce te doare. Dacă vrei să scapi de belea spunem pricina să știu și eu, n'ai teamă că ți-so întâmpla ceva... că așa cum spui dumneata, e prea de tot...

— Păi să vezi cum o fost — se urnește într'un tîrziu țaranul trecîndu-ș mîna prin plete. Aveau de peste iarnă nește hărănuri de pore în podul casei. Le apucase postul Paștilor nemăncate și tocmăi ne gîndeam ce bine or mai prii, s'aveni ce lua în traistă pe vremea coasei. Că să vezi, iar-na lucrăm la băile de aur din Valea-Arsului și decum se ia neaua până la Sîmodru punem uneltele după cuptor și ne dăm iar la plugărie.

Cînd să se înceapă ce vreau să-ți spun, era în săptămîna Paștilor și Joi seara ne înțelegem v'r'o cîțiva vecini ș'o luăm cu seara deodată la biserică. De, ca creștinii, se cade să mergem la trastă batăr odată în post. Cum zic, își pune fiecare câte o făclie de ceară după șerpar, s'aveni

echilibrul forțelor noastre, mreșile de paingen se vor risipi de cea dintâi suflare a curentului de energie ce va porni să bată din tabăra noastră națională.

Episcopul Radu la Roma. Ilustritatea Sa episcopul diecezii Orăzii-mari Dr. Demetriu Radu, a fost însărcinat să prezinte Prea Sfințitului Părinte de la Roma al bisericii unite memoriul întocmit în conferința episcopescă din Blaj, în chestia „frații mei episcopii gr.-cat. ungurești.

Ilustritatea Sa s'a prezentat ieri la ministrul-șef de cabinet Khuen-Héderváry căruia i-a prezentat memoriul din chestiune. Președintele consiliului a luat zec de conținutul memoriului și și-a exprimat satisfacțiunea pentru tonul foial în care a fost redactat.

În acelaș timp episcopul a predat o copie a memoriului și ministrului cultelor și instrucțiunei publice contelui Zichy. Tot ieri Ilustritatea Sa a părăsit Budapesta, plecând spre Roma peste Viena.

Lugojul unguresc alarmat. Odată cu alegerea dlui Dr. Florescu de primar al Lugojului jidovimea maghiară din acel oraș a strigat din adâncul rănunchilor patriotice „Ghevalt” de apărare. I-se părea acestei jidovimi că ceea ce nu a reușit veneratului fruntaș dl. Dr. Branice să câștige prin mijlocirea Leiberganului său „Drapelul”, va excoopera noul primar cu influența sa „daco-română”.

Și iată deci pe evreii înjghebați într'un partid coșer unguresc, că desfășură steagul protector maghiar, pentru a se apăra împotriva curentului valah de eutropire.

Este și acest gest al evreilor o ironie mai mult la adresa venerabililor fruntași, căci dacă numele dlui Dr. Florescu l'am auzit atât de rar în mișcările noastre românești, falnicul „Drapel” românesc a fillăit numai pe zidurile cetății Lugojului.

Și dela fillăit până la adevărata luptă desintoresată, ideală și fără compromisuri de tot soiul e atât de departe!

ce aprinde la citirea celor douăsprezece evanghelii și ne ducem la biserică.

Casa rămase pustie și nu știu cum s'a făcut că scara era la gura podului și cum spuneam, ne uâm toată adifa și plecăm la biserică. Să fi tot fost vreme cam cât ai merge de-aci până în Meșecini, dar n'am stat mai mult la slujbă. La întoarcere zie bunăscara vecinului Ciuhă, că stăm ușă de ușă, și când dan să deschid vramița, văd că aleargă o lămbă de flacără printre selemele dela coperișul cășii.

Mă Ciuhă — zie — ian hai, că pare-mi-se s'o aprins băbura în pod și arde casa. Vecinu, cum era în poartă se întoarce în drum și intrăm amândoi în ocol la mine. Muera cu copii rămăsese în urmă. Ș-am intrat amândoi cu grijă să nu seârte vramița și ne-am apropiat pe furis de suptoaca casei. Pun mâna pe stinghe și mă sui în tîrnac; ușa podului deschisă și scara gata de urcat. Mă uit eu bine, dar nici urmă de foc. Se auzeau numai fișituri, ca umbrel de pisică printre pîștii de mazore...

— Măi Ciuhă, s'o suit cineva în pod și-mi fură hărăuurile — zie cu cătră vecinul.

— O fi Solomonariu — băta-l puterea cea sfântă — răspunde Ciuhă.

Luern' draclui, gândese eu. Ce-i de făcut, și iau scara dela pod. Pe urmă ne-am tras amândoi în umbra ștreacășiei. Gândeam eu în mine — când o da să se coboare din pod, pune picioru, seară nu-i și-ș ia vânt pe gura podului la vale. Așa a și fost. Fac semn lui Ciuhă să tacă, mai așteptam cât să frigi un ou, și numai ce auziun luzdăp pe gura podului. Pe urmă urlete și vâicăreli și un zdrăucănit de fere. Se vede că pusese

Nuoi tratative cu justhiștii ?

— Situația politică. —

Trad. 27 Februarie.

În urma dezarmării partidului kosuthist, partidul de sub șefia lui Justh a rămas izolat, având numai sprijinul celor vre-o câțiva independiști în afară de partide. Se pare însă că aluziile ministrului-șef de cabinet despre „răsplata națiunii” care îi așteaptă pe cei vrednici a avut efect și asupra unor membri ai partidului justhist, căci în ședința de ieri a Camerei deputaților vice-președintele partidului acestuia, Földes Béla, a făcut declarații care dovedesc că și în sinul partidului justhist ideia unei înțelegeri pașnice are aderenți. Presa guvernamentală de câteva zile încoace mereu încearcă să acrediteze zvonurile despre neînțelegeri grave ce ar exista în sinul partidului justhist. Declarațiile de ieri ale vice-președintelui Földes par într'adevăr a confirma aceste zvonuri. Răspunzând contelui Khuen-Héderváry și contelui Apponyi, vice-președintele partidului justhist a declarat că garanțiile oferite până acum de ministrul-șef de cabinet în ce privește reforma electorală nu sunt suficiente pentru liniștirea partidului. *Guvernul trebuie să ofere garanții mai serioase pentru a convinge opoziția că nouile alegeri se vor face numai pe baza unei noi legi electorale.*

Cuvintele aceste vagi ale lui Földes au fost de ajuns ca ministrul-șef de cabinet să ia numai decât cuvântul și să declare că guvernul este gata să discute și garanțiile mai serioase cerute de opoziție, dacă i-se vor numi.

Aceste declarații au fost pentru presa guvernamentală un prilej bun pentru a înnoi zvonurile despre curentul de dezarmare ce s'ar instăpâni tot mai mult și în sinul partidului justhist. Graba cu care ministrul-șef de cabinet a profitat de declarațiile vagi ale lui Földes dovedește, însă, că gu-

cineva unelte în capătul firatului și țigamul pehicase peste ele.

Când ne apropiem Solomonariu o ia la fugă strigând de să răscoală satul. Dar în goană scăpase un dărab de slănină cât o opineă și vre-o doi stinjeni de cărnat.

— Ei ș'apoi ?

— Apoi a doua zi s'a dus la doctor, că pehicase eu capu în nește ciocane și sfredele de bae, de tot se fleciuisse.

— Aci-i aci — gândese eu...

Și zicî în nește ciocane și sfredele de bae. Și tocmai eu capu; n'o fi avut ciocare... ori s'a gândit eu i-or trebui ca să-l faceți scăpat — a daug eu.

— Tocmai așa răspunde omul.

— Ș-acuma te ia la judecată pe cuvânt că l'ai bătut. Te pomenești ?

— De-ar fi numai atâta bine ar fi, dar mi-i că mă viră și-u temniță, bată-l crucea de necurat.

L'am dus la prietenul Postelnicu și l'am făcut să înceapă povestea iară dela cap.

Pe drumi căud ne-am întors acasă cu prienașul pe capră, am făcut mare haz de povestea cu ciocanele și sfredelile. În lipsă de martori omul nostru scăpase teafăr și-ș fuama acum tihnit hăleaua cu gândurile la păpușoiul gata de întors.

— Și zicî în niște ciocane și sfredele bade ?

— Chiar așa domnule — răspunde omul, întorcându-se pe capră și privind eu o umbră de zimbet la mine.

vermul caută apropierea de opoziția justhistă și nu opoziția de guvern.

Cu toate acestea în cercurile guvernamentale se speră că reluându-se tratativele cu justhiștii se va putea ajunge la o înțelegere. Rezultatul imediat al ședinței de ieri este că deocamdată se vor urma discuțiile înainte de ordinea de zi, fără a se începe discuția reformelor militare.

*

Discursul de azi al lui Justh a dovedit de altminteri că zvonurile despre dezarmarea partidului justhist sunt invenții de ale presei guvernamentale. Justh a declarat că hotărîrea partidului său rămâne neschimbată până când guvernul nu va admite prioritatea votului universal.

Justhiștii erau hotărîți să înceapă obstrucția tehnică chiar în ședința de azi, dar au renunțat la acest plan după ce președintele Návay a îngăduit discuția înainte de ordinea de zi.

Consiliu de miniștri.

Ieri după amiază a avut loc un consiliu de miniștri, la care au luat parte toți membrii cabinetului. În consiliu s'au discutat chestiunile la ordinea zilei.

Atitudinea justhiștilor.

Declarațiile de ieri ale lui Földes sunt viu comentate în toate cercurile politice. Insuș Földes își explică declarațiile în sensul că guvernul numai așa poate să dovedească că vrea pacea în mod sincer, dacă va depune imediat un proiect de lege în care să se fixeze principiile pe cari se va întemeia reforma electorală și termenul până când proiectul de lege definitiv va fi prezentat Camerei.

În ce privește atitudinea partidului justhist, un comunicat oficial spune că răspunsul contelui Khuen-Héderváry la cuvintele lui Földes nu schimbă într'u nimic situația, nici nu influențează hotărîrile luate de partidul justhist. Partidul n'are motive să revină asupra acestor hotărîri. Dacă guvernul are de făcut propuneri, partidul le dă ascultare.

Moștenitorul de tron.

Declarațiile făcute de Francisc Kosuth în ce privește „vederile necunoscute” ale viitorului monarh au făcut în toate cercurile politice senzație. După ce rectificarea de ieri n'a reușit să reducă la tăcere zvonurile pornite pe urma acestei declarații azi vine o desmintire categorică: „Kosuth nici n'a pomenit în declarațiile sale de persoana moștenitorului de tron”.

Desmintirea aceasta va afla, însă, tot atât de puțin crezământ cum a aflat și rectificarea de ieri. Aceasta pare a o simți și oficiul guvernamental „Budapesti Napló”, pentru că încearcă o diversiune, aducând în discuție persoana fostului ministru de interne Kristóffy, despre care afirmă că ar face servicii de spionaj cancelariei militare a moștenitorului de tron, uneltind împotriva Ungurilor.

Ședința Camerei.

La ordinea zilei e discuția reformelor militare, dar președintele Návay acordă cuvântul la discuție înainte de ordinea de zi.

Justh Gyula ia cel dintâi cuvântul pentru a răspunde la invinuirile contelui Apponyi că partidul justhist s'ar fi înstrăinat de drepturile naționale și s'ar fi aliat cu partide dușmane acestor drepturi. Nu este adevărat. Partidul justhist s'a aliat și va lupta cu toți cei ce vor introducerea votului universal egal și secret și va lupta până se va introduce acest vot.

Stăruie apoi asupra lipsei de consecvență a partidului kossuthist care fără orice motiv serios a revenit asupra hotărârii sale de a nu desarma până nu se va lua dela ordinea de zi reformele militare.

În ce privește declarațiile de azi ale contelui Khuen-Héderváry că guvernul este gata să ofere și garanții mai serioase în ce privește reforma electorală, — răspunsul partidului justhrist este hotărârea dela 18 Februarie: *partidul justhrist va combate reformele militare cu orice mijloace și nu va desarma până nu se va lua în discuție proiectul de lege despre votul universal, egal și secret.*

Mai iau cuvântul kossuthistul *Désy Zoltán* în chestie personală și justhristii *Holló Lajos* și *Vertán Endre* cari polemizează cu oratorii kossuthiști.

Demonstrații împotriva Banului Croației.

— Steaguri ungurești arse. —

Noul regim inaugurat de Banul *Cuvaj* în Croația a provocat un lanț neîntrerupt de demonstrații ostile nu numai împotriva persoanei Banului, ci și împotriva guvernului ungar și a Ungurilor în genere. După ce fostul Ban *Tomasić* n'a reușit să-și alcătuiască o majoritate, deși a profitat, la alegeri, de toate mijloacele nepermise, noul Ban și-a început stăpânirea cu dizolvarea dietei croate și prigonirea sistematică a tuturor opoziționiștilor. Poate de când există eră constituțională în Croația nu s'au pornit atâtea procese de presă câte s'au pornit în zilele lui *Cuvaj*.

Și rezultatul este o fierbere tot mai intensivă, o frământare tot mai adâncă, care pătrunde în cele mai îndepărtate colțuri, prefăcând țara întreagă într'un vulean.

Dumineca trecută demonstrațiile s'au învârtit nu numai în Agram, ci și în Fiume și în Bosnia și au putut fi potolite numai prin intervenția armatei.

Asupra acestor demonstrații se anunță:

Pe piața *Jellasić* din *Agram* mai multe mii de oameni au demonstrat împotriva Banului și a guvernului ungar. Poliția a dat asalt asupra manifestanților și a împrăștiat mulțimea. După retragerea poliției, mulțimea s'a întors. De data aceasta au avut loc ciocniri serioase. S'au tras mai multe focuri asupra poliției, care a făcut un meroase arestări. Luni s'a ținut o adunare de protestare. Dola adunare mulțimea s'a adunat înaintea primăriei unde au fost arse două steaguri ungurești.

În *Fiume* mai multe mii de Croați au demonstrat împotriva Banului *Cuvaj* și a guvernului unguresc.

În *Mostar*, studenții și cetățenii croați de asemenea au ținut o adunare de protestare împotriva regimului de volnicie a Banului *Cuvaj*. Două steaguri ungurești au fost arse. A intervenit miliția care a reușit să restabilească liniștea fără vărsare de sânge.

Investitura noilor Episcopi din România.

București, 13/26 Februarie.

Eri s'a făcut investitura noilor Episcopi PP. SS. LL. Theodosie al Romanului și Calist al Argeșului.

La orele 10 a. m., ambii Episcopi au asistat la serviciul divin, obișnuit de Duminecă, oficial în catedrala Sf. Mitropolit.

La acest serviciu divin a luat parte I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, al Moldovei, precum și toți Sfinții Părinți membri ai Sf. Sinod.

La orele 11 terminându-se serviciul divin cei doi noi Episcopi, împreună cu membrii Sf. Sinod, au trecut în Palatul Mitropolitan, pentru a se prepara spre a merge la Palatul Regal.

În curtea Mitropoliei se aflau două trăsură de gală ale Palatului Regal și două plutoane din regimentul 4 roșiori.

De asemenea a sosit la Mitropolie și d. Prefect al poliției capitalei.

La orele 11 și jumătate, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei a luat loc într'una din trăsurile regale iar PP. SS. LL. Noii Episcopi în cea de a doua. La stânga și la dreapta ambilor trăsură regale, călărea câte un maior, doi din artilerie și doi din cavalerie. Atât Mitropolitul Moldovei cât și cei doi noi episcopi erau investimentați în rasă, camilafeă și având pe piept decorațiile ce le posedă, în formă reglementară.

La orele 12 fără un sfert, cortegiul ajungând la Palatul Regal, trăsurile au intrat prin poarta din stânga și au tras la scara sălii de ceremonii.

La intrarea în curtea palatului regal, garda a dat onorul prezentând amele în timp ce muzica a intonat „Spre rugăciune”.

La intrarea în Palatul Regal I. P. S. Mitropolit al Moldovei și P. S. Episcopii Calist al Argeșului și Theodosie al Romanului au fost întâmpinați de aghiotanții de serviciu dnii colonel Grăcoschi și maiorul Angheloseu.

Înălții prelați au fost conduși în saloanele de primire.

Anunțându-se sosirea I. P. S. Mitropolit Pimen și a PP. SS. Episcopi în sala Tronului, la orele 12 fix M. S. Regele însoțit de A. S. R. Principele Ferdinand și aghiotanții regali, și-a făcut de asemeni intrarea în sala tronului.

M. S. Regele s'a nreat pe tron având în stânga pe A. S. R. Principele Ferdinand, în prezența dlor miniștri P. P. Carp, C. C. Arion, Lahovari, T. Maiorescu, Marghiloman, Nenițescu, M. Cantacuzino N. Filipescu și B. Delavrancea, D. Dobrescu primarul capitalei.

Îndată după suirea pe tron a M. S. Regelui, aghiotanții regali dnii colonel Grăcoschi și maior Angheloseu au condus în fața M. Sale pe PP. SS. Episcopi Calist al Argeșului și Theodosie al Romanului cari erau îmbrăcați în mantia episcopală precedați de protoceii capitalei și urmați de arhidiaconii Mitropoliei cari duceau cărțile.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei luând cărțile din mâinile arhidiaconilor, le-a remis M. S. Regelui, iar d. C. C. Arion ministrul cultelor a dat actire diplomelor noilor Episcopi.

Apoi M. S. Regele a încredințat fiecărui din Episcopi cărja respectivă.

Noii Episcopi retrăgându-se trei pași înapoi, M. S. Regele le-a rostit următoarea cuvântare.

Discursul Regelui.

P. S. Episcop al Romanului.

Ales de Sf. Sinod și de reprezentanții națiunii Episcop al eparhiei de Roman, cu încredere Ti-am înmănat cărja pastorală.

După o bogată activitate literară pe

tărîmul scrierilor bisericești. P. S. Ta ești chemat a cărmui această veche și renumită eparhie a Moldovei, înscrisă cu pagini frumoase în istoria Țării, unde încă din tinerețe și în mai multe rânduri Ti-ai desfășurat munca pentru binele bisericii.

Numele cuvioșilor Domni și a învățaților Arhipăstori ai Moldovei sunt strîns legate de această Episcopie, de unde au izvorit numeroase documente de valoare istorică precum și cărți bisericești de o deosebită însemnătate. Nu se poate uita activitatea lui Dosofteiu și Melchisedec, cari au închinat neobosita lor muncă bisericii îmbogățind literatura sa. Episcopul Macarie cunoscut sub numele de „dascălul Moldovei” a împrăștiat dela Roman luminile pe vremea lui Petru Rareș Voevod, și tot acolo s'au scos la iveală interesante hrisoave domnești și catastiful breslelor de meseriași, cel mai vechiu în privința breslelor din țară, întocmit prin îngrijirea Episcopilor, care ne arată viața economică de atunci desfășurându-se sub aripa ocrotitoare a bisericii.

P. S. Ta ai dat pilde frumoase de muncă folositoare și de înălțătoare fapte creștinești. Silește-Te a pași pe aceste căi binecuvântate și fii mereu însulțit de duhul blîndetei și al toleranței spre a împlini astfel însemnata P. S. Tale chemare.

P. S. Episcop al Argeșului.

În urma trecerii în o viață mai fericită a P. S. Gherasim Timuș a căruia memorie va rămânea neștearsă pe frumoasele mături ale Argeșului, ai marea cinste de a fi urmașul său.

Cu o vie mulțumire am întărit alegerea P. S. Tale la scaunul eparhiei de Argeș încredințându-ți, după vechile datine, curia episcopală ca semn al puterii cu creștinești.

Cunosc înaltele Tale însușiri și râvna ce ai închinat în folosul sf. bisericii: sunt dar sigur că P. S. Ta vei fi deapaură condus de simțămîntul de dreptate și de blîndete. Nu poți avea o satisfacție mai mare decât aceea de a cărmui tocmai o eparhie unde de veacuri este o mînaștire al cărei renume a trecut departe peste hotarele noastre. — Sunt mîndru că acest sf. locaș, în parte dăruit de foc și de cuturure s'a putut înălța sub domnia Mea în vechea sa strălucire, ca un faldic odor strămoșesc, vrednic de-a fi păstrat și cinstit din generație în generație drept semn neperitor al cvlaviei blîndului Neagoe Basarab și ca o amintire vădită a întemeierii Regatului.

Regina și Eu înconjurăm cu o încredințată dragoste și nădăjduim că atunci când Noi nu vom mai fi în mijlocul vostru, urmașii Noștri se vor îndrepta cu drag către acest sf. locaș Basarabesc ca spre simbolul de unire între slava străbunilor și renașterea națională, amintindu-și de Cei ce au iubit România din adîncul inimei Lor.

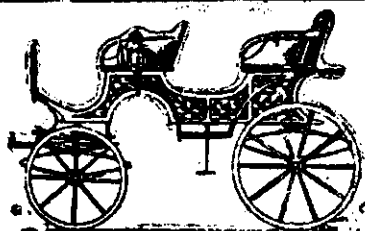
Telefon Nr. 467.

Kardos Gyula,

cea mai mare fabrică de trăsuri sudungară.

Temesvár-Gyárvaros,

Háromkirály-ut 14. sz. (Casa proprie).

Mare magazin de trăsuri noi și folosite.

Pregătesc lucruri de fierar, rotar, șelar, de lustruit și orice reparări de bransa aceasta, cu prețurile cele mai moderate — Prețurent gratis și franco. — Tot aici se pot căpăta obnibuse pentru 6 persoane, cară funebre, felurite căruțe »landaner« cu prețuri moderate.

Răspunsul P. S. Theodosie.

Sire,

Marele Colegiu electoral alegându-mă în demnitatea de Episcop al Eparhiei Romanului, în locul vacant, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit al Moldovei și Sucevei, al meu stăpân canonic, și Președintele Marelui Colegiu, m'a adus la picioarele tronului Majestății Voastre, spre a mi primi investitura prevăzută de legea organică a Sf. Sinod, de regulele bisericești și de datinele țării.

Apropiindu-mă acum de sfială, primii din mâinile Majestății Voastre toiașul pastoral, care simbolizează puterea spirituală încredințată mie, asupra acelei de Dumnezeu păzite eparhii a Romanului, unde în trecerea timpului au strălucit în cursul timpurilor atâția mari Ierarhi ai Bisericii noastre Ortodoxe.

Și aici tocmai stă sfiala și frica ce o am în aceste momente, când Majestatea Voastră ați încredințat slăbelor mele mâni acest toiaș pastoral, ce a fost ținut cu vrednicie în timpurile vechi de Dositheiu Theodosie, Ioanichie, Leon, Veniamin Costachi, iar acum în timpul nostru de nemuritorul Melchisedec, cari cu toții au strălucit și vor străluci ca niște luminători pe orizontul intelectual al Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române.

Mă tem, zic, Sire, ca nu cumva mâinile acestea să fie slabe și neputincioase și să mă arăt ne vrednic de încrederea ce Majestatea Voastră ați pus-o în mine.

Înă, Sire, cu deplină încredere în Atotputernicul Dumnezeu, căruia i-am afierosit întreaga mea ființă și viață, cu înțeleptele sfaturi ce Majestatea Voastră îmi veți da, după cum dați tuturor celor ce se apropie de glorioul Vostru tron, acum și cu solirile și rugăciunile ce le vor pune pentru mine către Dumnezeu acele fericite umbre, eu voiu pași cu drag și încredere la Eparhia Romanului, unde Marele Colegiu și Majestatea Voastră mă trimeteți! Făgăduiesc înaintea lui Dumnezeu și a M. Voastră că mă voiu sili, Sire, ca turma încredințată mie spre păstorie, să fie condusă cu blândețe și dreptate, pe calea mântuirii!

Voiu inspira pururea în inimile fiilor mei duhovnicești: frica de Dumnezeu, iubire de patrie și neam, dragoste și devotament nețărnut către Tronul prea slăvit al Majestății Voastre!

Să trăiți, Sire!

Să trăiască Majestatea Sa Regina!

Să trăiască Augusta familie a Majestății Voastre!

Să trăiască România!

Răspunsul P. S. Calist.

Sire,

În luna Decembrie trecut, Dumnezeu chemând la sine pe fericitul nostru părinte Gherasim Timuș, fost episcop de Argeș, scaunul acelei Sfinte Episcopii a rămas vacant, iar în ziua de 4 Februarie, Marele Colegiu electoral, fiind convocat prin Înaltul decret al Majestății Voastre spre a alege un titular la Eparhia Argeșului, această măreață Adunare, a ales la numitul scaun, pe smerenia mea.

Sire,

Smerenia mea, până în prezent, n'a lucrat decât în școală ca smerit profesor, pentru înobilirea minților copiilor poporului român, și pentru moralizarea și întărirea lor în credința în Dumnezeu, Părintele dragostei și al luminei.

În sfânta noastră biserică, n'am avut alt rol decât de a conduce o mână de popor dela marginea capitalei țării, mai bine de 30 de ani.

De astăzi înainte însă, activitatea smereniei mele va fi mai grea și mai anevoioasă. Câmpul de activitate ce-mi stă deschis înainte este mai vast, iar numărul credincioșilor înmiit, față de aceia pe care i-am condus până aici.

Nădăjduesc însă și am credința neștrămutată, că Dumnezeu mă va întări și mă va ajuta, pentru ca să-mi îndeplinesc și misiunea arhiericească și sarcina de păstor și învățător al turmei ce-i cuvâ-

tătoare din de Dumnezeu păzita Eparhie a Argeșului; unde, tot cu ajutorul lui Dumnezeu, și în timpuri mai grei, pentru țara noastră, s'au ilustrat bărbați bisericești ca marii Episcopi: Iosif I și II, Ilarion, Climent și în timpul Măriei Voastre Ghenadie și Gherasim.

Pe lângă aceasta, în timpul în care trăim, Măria Voastră, ajutat de Dumnezeu ați putut reda, dela război încoace liniștea și pacea dorită acestei scumpe țări, — așa că toate ramurile de activitate românească s'au dezvoltat și s'au întărit încât, cel trecut către Domnul, de acum treizeci de ani, de ar mai veni în lume, n'ar mai cunoaște cetățile și orașele noastre, căci toate s'au schimbat și s'au transformat.

Sire,

În trecutul nostru național vlădiciei țării și ai bisericii, cu toate furtunile, ce au venit asupra acestei țări, au găsit puțința de a se ilustra în pistoria lor, iar azi căpeteniile bisericii, vor avea sarcina mai ușoară, ajutați de preoți luminați, eșii din școlile superioare bisericești, ce s'au înființat sub îndobolul și părintescul Vostru scut, a căruia dorință nu este alta decât de a vedea totul în această țară crescând și înaintând spre progres.

Și eu următor sfaturilor sf. Apostol care a zis: „Fă-te pildă credincioșilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credința și cu curățenia” și iarăși „Nevoște-te să te arăți pe tine însuși lămurit înaintea lui Dumnezeu, lucrător nerușinat, drept îndreptând cuvântul adevărului”.

Cu aceste asigurări și învățături vrednice de urmat, smerenia mea, cu cel mai profund respect vine astăzi a primi din mâinile Majestății Voastre, cărja pastorală, pe care sprijinindu-mă, să pot duce pe cei încredințați păstoririi mele la limanul mântuirii și al fericirii vieții veșnice.

Să trăiască Majestatea Voastră cu scumpa noastră Regină Elisabeta Doamna și cu întreaga Voastră dinastie mulți și fericți ani, pe Tronul scumpei noastre Români.

PP. SS. Părinți.

Mulțumesc călduros pentru sentimentele de credință și bunele urări ce Mi-le-ați arătat cu atâta duioșie în cuvântările voastre; ele găsesc un răspuns recunoscător în inima Mea.

Cu deplină încredere vă privesc plecând în Eparhiile Voastre, unde veți duce asigurarea viului Meu interes și a dragostei Mele pentru preoții și poporeni Voștri, fiind bine încredințat că veți închina toată rîvna numai în folosul măririi bisericii și fericirea țării, povățuind neîncetat pe fii voștri sufletesti să viețuiască într-o unire și dragoste unul cu altul și în înălțarea inimilor spre jertfe cât mai mari, spre binele obște.

Din tot sufletul vă urez ani mulți și fericți pe scaunele Voastre Episcopale.

Recepția dela Mitropolie.

Solemnitatea s'a terminat la orele 12 jum. a. m., când noii Episcopi au fost reconduși la palatul Mitropolitan cu același ceremonial.

La orele 1 d. a. noii Episcopi ajungând la Mitropolie, au deschis în fața bisericii și mergând în biserică au asistat la o foarte scurtă rugăciune.

După oficierea acestei rugăciuni a avut loc o recepție în Palatul Mitropoliei.

La recepție a luat parte și d. C. C. Arion ministru cultelor.

Servindu-se șampanie, d. C. C. Arion, ministrul cultelor, a toastat cel dintâi. D-sa a urât noilor aleși, să păstorească mulți ani în eparhiile lor unde prin voința poporului au fost chemați să conducă și să îngrijească de datinele și obiceiurile bisericii noastre ortodoxe.

Scrisoare din Bucovina.

Elevii și profesorii. — Limba nemțească.

II.

Suceava, 11/24 Febr. 1912.

Articolul dlui Iorga din „Neamul românesc” nu le-a plăcut tuturor „pedagogilor” noștri. Cum? Profesorul să fie blând? Nu se poate! Trebuie să bată și să injure, căci de altfel nu va fi ordine și disciplină. Profesorul să aibă o conștiință, și inima națională? Nu se poate! Doar dacă va permite „domnul director” sau consiliul școlar al țării! Profesorul să fie model de jertfă și de muncă? Cum asta? Are grijile familiei, trebuie să-i cumpere băiatului uniformă, trebuie să se pregătească pentru o călătorie la Viena, căci fiecare Român din Bucovina trebuie să pelerineze odată la Viena, Mekka Românilor, cu familia, cu copiii, cu servitoare! Costă mult! Nu poate! Nu poate! Cui să jertfească? Pentru un palat național? Pentru un internat? Pentru o revistă românească, care costă șase coroane de aur? Prea scump! Prea scump! „Da mai oftin n'o lași? Nu pot! Nu pot!” Și cu un zâmbet amabil pe buze, mai scapă și câte un „of...” și te dă afară pe ușe! Aceștia sunt un fel de profesori, a căror număr ne bucură că seade și face loc tinerilor idealisti și luptători pentru un gând mai înalt. Cu prilejul atentatului și a grevei elevilor dela Suceava, chestia aceasta a fost mult discutată, deși nu în publicitate, care câtă numai știri senzaționale. Profesorii noștri ar putea lua o pildă del cei străini, ovrei și nemți, cari discută cu elevii lor felurite, pe când ai noștri chiar și când la o serată se întâlnește cu un elev cam strâmbă din nas. Sunt unii, puțini, mai ales foarte interesați, de obicei n'au nici studiile necesare, căci de obicei sunt teologi absolvenți fără examene sau altfel de neisprăviți, cari în lipsa altora vre-o câțiva ani poartă superbul titlu de profesor. Și, doamne ferește, să i-l conteste cineva pe loc te stigmatizează ca pe un obraznic. Dacă-i vei veni cu pălăria în mână se va îndura poate să-ți arunce un zâmbet, câte odată chiar și ironic — gândiți-vă un om incult poate să fie totuși ironic! și încă ce ironic superioară! Tipul acesta de comedie e foarte interesant — unul credea că va insufla mai mult respect elevilor, dacă va vorbi, accentuându-o în deosebi, în „pluralum maiestatis” — și merită să-l studiezi. Cum însă e pe cale să dispară, ar fi bine, ca viitorul nostru scriitor de comedii ar văsări cât de iute, și dacă se poate în Suceava, ca să eternizeze aceste tipuri de „patrioți” și de „cetățeni turmentați” nu de vin, ci de niște închipuiri și visuri prea înalte și strălucite! Il așteptăm pe „cântăreț”.

Cauza multora din relele de cari pătinesc gimnaziile noastre e în mare parte confuzia ce se face între lege și pedagogie. Legea indică numai materia ce trebuie luată, însă nu poate indica calea, pe care trebuie să meargă un profesor, ca să deștepte printre elevi iubire de știință și interes. Atárnă dela calitățile individuale ale fiecărui profesor. Un om mărginit poate să întrebuințeze toate metodele de învățământ, el nu va isprăvi nimic, pe când un profesor, care va ști studia și natura elevilor și va fi înainte de toate un artist, căci nu ajunge bunăvoință. S'a zis că pedagogia e o artă, de bună seamă cu mult mai mult artă ca știință. Unii zic că un profesor nu-și poate câștiga iubirea elevilor prin mijloace egale. Nu-i adevărat! Dacă legea zice, ca să le predai elevilor mecanic, să le dai câte o notă rea atunci de bună seamă că da. Însă putem aduce sute de dovezi, că sunt profesori foarte severi, cari și-au câștigat iubirea elevilor, și sunt profesori foarte blajini, cari și-au câștigat doar disprețul elevilor. Însă aici nu e vorba de o severitate, care să exprime prin batjocuri și bătaie, ci de una ceva mai ideală: și asta-i huba!

Limba nemțească pentru noi e în unele privințe într-adevăr o plagă. Elevii români nu pot

Dr. Balázs Emil
Institut pentru consultațiuni medicale,
TIMIȘOARA, întru Palatul Merbl.

Operează și vindecă boli de piele și sexuale cu razele Röntgen. Operarea polipilor și a altor formațiuni cu aceleași raze. Electroliză. Metode electrice de vindecare. Massage electrice. Vindecarea bolilor de beșică prin electricitate.

Consultațiuni pentru operare și boli de piele dela 8—9 ore a. m. și dela 2—5 p. m. Celor din provincie, cărora se recere îngrijire mai îndelungată, le stă la dispoziție camere confortate anume

să-ți zică peromânește cât face unu și cu unu, fiindcă la școală au învățat nemțește, sau vor zică „unul și cu unul este îndată doi!” (nemțescul „gleich” înseamnă ie egal, și îndată). Ei iată cultură! Admitem, că în școlile medii trebuie să se învețe nemțește, căci e limba oficială, de care avem nevoie. Dar nu pentru toate. Limba nemțescă să se învețe în 3—4 ceasuri pe săptămână însă nu mai mult. Acum însă în clasele superioare se vorbește nemțește în aproape 20 de ceasuri pe săptămână! Și vă mai mirați că nu vorbim corect românește? Vă mai mirați că școlile noastre produc numai niște catări? Și acum li-se oprește elevilor să cetească foi românești! Atunci unde să învețe românește? În biblioteca gimnaziului din Suceava, unde excelentul nostru program de cărți românești hotărăște pentru elevii claselor superioare „Genoveva de Brabant” și „Alexandru Macedon”? Limba germană are destul cu 4 ceasuri pe săptămână, căci elevii celelalte științe învățându-le în două limbi nu se aleg cu nimica! În școli primare însă limba nemțescă n'are ce căuta!

Un copil dela țeară să învețe două rânduri de buchii, de ce nu și cele rutene? Căci cum voiti ca țărânul nostru să fie om „cult” și să vă asculte orațiunile fulminante, dacă nu știe vre-o 3—4 limbi „europene” cum e bunăoară cea ruteană, cea ungurească? La țară avem nevoie de carte românească, numai românească, căci „Fiebel”-a nemțescă sau chiar și ruteană ne încercă și ne oprește! Chestia aceasta să-i intereseze pe pedagogii noștri și nu uniforma! Trebuie să strigăm tare, de tot tare, așa ca să audă și stâlpii noștri geniali: „Afară cu limba nemțescă din școlile primare românești.”

I. T. Lais.

Intâmplările din anii 1848—9 in Brad și jur.

De Adam Bolcu.

IV.*)

Iată acum ce mi-a povestit Adam Herta lui Hie:

„Înainte de 1848, tot așteptau bieții iobagi să le vie iubăritile, dar ele nu mai soseau. Dar dacă văzură că nu mai vin, se duseră la Cluj Anghel Pârva și Ioan Jula din Mesteacăn, cu o rugare pentru iubire făcută de un strajameșter poliace: căci atunci erau cătane la noi în Brad și aveau cazarma în casele lui Brády Péter, acolo unde acum șede domnul director gimnazial în pensiune Gheorghe Pârău.

Tata lui Brády Petru era frate cu Bradi Andriș care era om de omenie și vicespan în Zarand. Mort mai târziu la Gura Vaci.

Țin minte că atunci, în primăvara anului 1848 eram de ecuruz la Bihari în locul din jos de stație. Când era aproape de amiază, vine la noi Iánoly, dirigătorul lui Bihari, cu pâine și vinars. Ne porunci să lăsam de plug, să ne punem jos și să bem vinars și să mâncăm pâine că așa vrea domnul Bihari fiindcă or venit „iubăritile” și că acum n'om mai fi iobagi mai mult. Noi atunci încolătarăm plugurile și plecarăm cântând acasă.

Intâmplări mai mari n'au fost până toamna la Sîmedru când a venit poruncă să meargă la găru la Tarnavă. Țin minte că eram pe șesul Crișului unde era izlaz și ședeam la porci când văzu fugind pe drum: Tuduran Toader lui George cu Lița (Nicolae Feier care șede acolo unde-i acum locuința dlui dir. ginas. Stefan Albu) cu o căruță plină de munițiuni (prav de pușcă și gloanțe) peseama lagărului. Pe când să se apropie de lagăr, la satul Tarnavă, lagărul era înprăștiat și astfel ei o luară la fugă pe drum înapoi și nu se opriră până la Dealul Mare sub Luncoiul de sus. Veniau apoi în urmă oameni spăriați de moarte strigând să fugim că vin Ungurii!

Intrădevar, cătră amiază și sosiră husari și începură a da foc la Mesteacăn, iar vre-o câțiva trecură la Lăcăiești, peste Criș și aprinseră acolo. La noi numai casa Bodrii au aprins-o atunci și a noastră la Hertăști.

Noi când văzurăm așa fugirăm la pădure cu tot ce aveam și numai din când în când ne mai repezau acasă să vedem de mai avem ceva ori ba.

*) Vezi „Tribuna” nrul 283 din 1911.

Se mai bătură aici la noi cu niște militari dela Dobra. Ncrutându-se birui unii pe alții, militarii se retraseră, iar Ungurii intrară în oraș unde începură a prinde la Români și a-i spânzura în salciile ce erau pe vremea aceea pe șanțul drumului dela oraș în sus. Azi nu mai sunt căci le-au tăiat. Holer era Dani Lăpăduș, un țigan mare și negru dela Brătișa (un crâng cu țigani în Brad). Spânzurau mai ales pe conducători și mai ales pe cari voiau domni din Brad.

Odată speriați, au fugit înapoi, apoi mai târziu iară au venit. Ba făuseră pace cu Românii de le aduceau Pădurenii lapte, ouă și alte bună-tăți. Aveau și lozineă, încât dacă-i întrebau Ungurii că cine ești? și ei Românii răspundeau: „Magyar” — erau lăsați în pace; iar de se scăpa careva să zică român: era mort.

Dar într-o noapte din cășlegi pe la sfârșitul lui Ianuarie 1849 — vin Moții cu Butean pe Cornățel și cuprind fără nici o larmă străjile ungu-rilor ce erau la Crișul din sus de oraș), îi leagă și-i duc în valea Bradului. Apoi apucă a slobozi tunurile în oraș și omoară pe toți câți erau pe partea dreaptă a Crișului. Din greșală au lovit cu un glonț de tun turnul bisericii românești și l'au stricat rău. De cătră ziua s'au retras înapoi.

(Aceasta o adeverește și Ioan Ștefan cu Constantin Luciu că biserica noastră a fost stricată din eroarea Motilor.)

— Ungurii dacă văzură că se face ziua, se luară după Moți pe Cornățel în sus, dar ei erau deja în pădure unde nu mai putea fi urmăriti.

Ungurii perdură mai pe toți oamenii de-a dreapta Crișului, pe când Butean a avut numai un singur rănit.

De-acum intrând frica în năvălitori, ei se făcură camfer nerânând în Brad decât Brădești.

Acum prinzând inimă, Românii de priu prejur vin la noi și prind pe toți Ungurii cari erau aici și îi închid în casele lui Nor Laczî, unde fură păziți până veni Ianu în Brad. Ianu îndată ce veni îi slobozi și-i împacă — ca un suflet bun ce era, — din nou cu Românii. Pacea aceasta ținu multă vreme.

Dar firea de Moți nu le da pace Ungurilor, ei-i neliniștea mereu. Așa într-o zi marcă familie Brády încercă tot ce avu pe cară iar ei pe cinei hintei plecară din Brad să fugă în Ungaria la neamuri. Dar spre nefericirea lor fură prinși de Ioan Faur maiorul din Ribicicără care era cu lagărul său compus din Ribicicorenii și alte sate și care sta de pază în hotarul Ribicic. Nefericirii fură prinși și duși în Vaca, unde fură ținuți trei ori patru zile până trimise Ioan Faur stafetă la Ianu că ce să facă cu ei.

Ianu îi trimise răspuns că de vreme ce sunt împăcați cu Românii să le deie drumul fără zăbavă. Perunca fu împlinită. Dar ajunși la Gura Vaci, fură atăcați de vre-o câțiva Ribicicorenii și mai alți munteni, unii munteni, unii chiar Mesteacăneni, și toți fură omorâți fără milă.

Părăuan Nicolae din Mesteacăn a scăpat o fată dela moarte furișându-se cu ea pe Criș în sus. Singură aceea fată a scăpat și cu doi feciori cari erau la școli în țara Ungurească. Acolo au și fost îngropați până primăvara, când veni Hatvani cu putere mare de trecu la Abrud, lăsând o armadie în Brad cu maiorul Csutak.

— Atunci (asta o spunea și moașa mea Borita) prinzând Ungurii mai mulți Români, i-au silit de i-au desgropat și spălându-i frumos i-au dus la Baia de Criș unde i-au îngropat într'un mormânt mare ce se vede și azi în țintirimul Băii.

— Cine era prins în vremea aceea de ei era vai și amar de zilele lui. De aceea știind bieții oameni ce-i așteaptă — fugiră care încotro. Așa și noi o luarăm la pădure, la Corbu.

— Când veniră Ungurii în drum spre Abrud, luară și dela noi mai multe cară cu „frosponț” (cărâșie). Așa luară și pe tata Herta Hie și îl duseră cu boii și carul în frosponț până la Gura Cernii.

Aici bătând Moții cimplit pe Unguri, le luară tot ce duseră cu ei — între altele și boii lui Hie. Aici au stat boii până toamna după împăcarea țării, când i-au găsit în târg la Cămpeni la un Moț. Făcând Hie rugare la Ianu să-i deie boii, i-au și dat după ce a adevărit prin jurământ că boii is ai lui.

(Despre bătaia dela Valea Cernitei spunea un țigan, Adam Mița, care fusese luat și el de Unguri cu puterea să meargă cu ei la Abrud: „După mai multe bătăi între Unguri și Români ne tre-

zirăm pe vale între două costișe. Ungurii pe vale iar Moții pe deal. Și veneau doamne bolovani și trunchiuri de lemn de numai zdrobeau la Unguri. Ungurii o luară la fugă, iar Moții începură a-i tăia și spinteca cu lăncile. Am văzut — zice el — pe un Ungur fugând cu mațele după el și numai atunci s'a oprit, când s'a împedecat în ele. Așa fugea!”).

— După Rusalii — zise mai departe Adam Herta — veniră apoi Unguri mulți și începură a aprinde și a pușca la oameni. Atunci l'au pușcat pe tata lui Avram Herta, pe Goleca Solomon, iar pe Ioan Tuduran, care era om bătrîn, l'au lovit cu un par în cap și astfel l'au omorit. Pe mulți îi spânzurau. Așa că nime nu mai cuteza să vie cătră casă ei fugiseră la Visca... Pe la vetricile noastre era pustiul și uritul. Erai cu capul amănă. Ferieit era cine se ascundea în pădure, căci era mai la adăpost. Insa dela o vreme Ungurii începură a cutrera și pădurile făcând adevărată vânătoare de om, încât bieții oameni o luară la Visca ori cătră Junc la Munte unde ori cum nu cutezau să vie.

— Zile grele și pline de Urgie din cari ne scăpă numai Muscalul!”

Așa slârși bietul bătrîn cu ochii plini de lacrimi.

Războiul italo-turc.

Acțiunea Italianilor în portul Beirut a consternat nu numai guvernul din Constantinopol, ci și cercurile diplomatice. Urmările acestei nesocotite porniri vor fi de cea mai mare gravitate atât pentru interesele Italiei cât mai ales pentru acele ale Franței, care avea cele mai strinse legături comerciale cu partea aceasta a Levantului.

Ce e drept Italianii nu voiesc să dea o importanță deosebită bombardării Beirutului și susțin că prin actul acesta nu s'a deplasat teatrul războiului. Ministrul marinei Cattolico a lăudat chiar înaintea Camerei acțiunea celor două vapoare și a felicitat cablografic pe cei doi comandanți. Cu toate acestea însă atât Anglia, cât și Franța au trimis vase de război în apele levantine, pentru a păzi interesele statelor respective.

Dar efectul grav al bombardării nu este numai momentan. El se va răsfringe și asupra viitorului, cunoscută fiind din destul pofta de răzbunare a mohamedanilor fanatici. Abia au trecut câțiva ani, de când Beirutul — din cauza unei acțiuni a puterilor europene — a fost teatrul sângeros al celor mai odioase masacrări din partea Turcilor. De sigur și cazul de față va întărta pe mohamedani, cari nu vor scăpa prilejul de a se răzbuna împotriva „ticăloșilor de ghiauri”.

Asupra nouilor evenimente ale războiului primim următoarele noutăți telegrafice:

Un șef turc ucis.

Constantinopol, 27 Februarie. — Măsurile de pază a străinilor din Beirut sunt foarte stricte. Șeful ture Mușad Bey, om cu mare trecere printre mohamedanii din Beirut, a fost împușcat de pe cal, pentru că atăța pe turci împotriva creștinilor.

Ultimatul Italianilor.

Roma, 27 Februarie. — Comandantul vaporului italian „Vultorno” a trimis valiului orașului Beirut următorul ultimatum înainte de bombardare:

„Te provoc să-mi predai imediat cele două vase de război ancorate în port. Focul de pe vapoare să se stingă imediat. Sper, că nu să mă silești să mă folosesc de art. 2 din „tratatul dela Haga”.

După douăzeci de minute dela înmânarea acestui ultim, a urmat bombardarea. Vasul turcesc a răspuns și el cu două împușcături, pe urmă i-s'a aprins puntea și a explodat cazanul. Comandantul atunci l-a scufundat.

Răniții.

Constantinopol, 27 Februarie. — Numărul răniților cu ocazia bombardării Beirutului se arecă la patru sute.

Eventualul atac asupra Dardanelelor.

Constantinopol, 27 Februarie. — Ambasadorul de aci al Germaniei a lătit zvonul, că în timpul cel mai scurt Dardanelele vor fi atacate de flota italiană. Știrea aceasta a produs mare senzație în cercurile Turcești. Se fac mari pregătiri atât din partea Portii, cât și din partea puterilor neutrale de a se împedea o eventuală acțiune a Italianilor în Dardanele.

Expulzarea Italianilor.

Beirut, 27 Februarie. — Valiul din Siria a cerut dispoziții dela guvernul turcesc pentru expulzarea muncitorilor italieni în timpul cel mai scurt. Alteam el (valiul) nu poate garanta viața acestora, care e amenințată în tot momentul de pofta sângeroasă de răsbunare a mohamedanilor. Creștinii sunt amenințați și în orașele Damasc și Aleppo.

Salonic, 27 Februarie. — Populația de aci este foarte îndărățită din cauza bombardării portului Beyruth. Agitația turceilor este înflăcărată și se așteaptă din moment în moment să izbucnească masaerul împotriva italianilor. Din cauza aceasta orașul este păzit militarmente și s'a dat ordine severe, ca nimeni să nu și părăsească locuința.

Constantinopol, 27 Februarie. — Bombardarea celor două vase turcești a costat viața a 2 ofițeri, 14 matrozi și 32 de oameni.

Dostojevski.

Zilele aceste a apărut pe piața de cărți a Parisului, corespondența, însemnările și ziarul romancierului rus Fodor Mihailovici Dostojevski, datorite poetului francez André Gide. Aceste însemnări, cari cuprind multe părți necunoscute ale gândirii fecunde, ale bogatei fantezii și ale vieții zbuciumate a scriitorului, desăvârșesc pentru noi personalitatea lui, care a exercitat o atât de puternică influență asupra literaturilor europene.

Intreaga viață a lui Dostojevski este un lanț neîntrerupt de suferințe, de lipsuri de mizerie multă, cari l-au copleșit din fragedă tinerețe. Acest calvar l-a început cu deportarea în Siberia, unde a stat 10 ani de zile, îndurând cele mai cumplite chinuri. Cu toate acestea sufletul i-a rămas curat, și inima asemenea. În scrisorile trimise din acest iad al muncii silnice nu pomeneste nici odată de revolta sa, împotriva celor ce l-au trimis, ci și arată totdeauna resemnarea câștigată printr-o înțelegere și judecare superioară, a oamenilor și împrejurărilor. Nu blastamă, nu plânge și nu urăște. „Zici — scrie unui văr — că-i dorii tot binele Tarului; eu stinez pe Tar... este un om neasemănat de bun”. Se bucură chiar de „noua viață” care „i-a mântuit sufletul și i-a viuiecat corpul”. Și în urma acestei schimbări, acestei resemnări supraomenești nu poate disprețui, nu poate uri, nici pe fratele său, care la rugămintile familiei să încerce scăparea lui Fodor a răspuns: „E mai bine de el acolo”. Nu se revoltă pentru că nu se simte în drept la așa ceva și împotriva cere chiar scuze fratelui său, pentru încercările rudeniilor și a prietenilor, cari poate l-au supărat.

„Sunt convins, că numai eu singur sunt vinovatul” îi scrie lui, Dostojevski.

După trecerea celor 10 ani, Dostojevski părăsește zidurile mucezite ale temniței. Se reîntoarce în țara, înfierbântat de plauri. Vrea să scrie, să îmbrace în formă gândirile ce l nelinișteau, — dar soarta i-se opuse și de astădată. Sărăcia îl urmărește la fiecare pas

și scriitorul lucrind la „Crimă și pedeapsă” se sbate în lupta pentru existență, a cărei victimă i-a rămas întreaga viață. În toate scrisorile face amintire de starea lui mizerabilă. „Cere, se roagă — spune Gide — dar fără violențe, fără mândrie și fără ironie: cere și nu știe să ceară”. Din fiecare rind se ridică desperarea. „Ce se va alege din mine până la sfârșitul anului? Nu știu. Căpă par'că-mi plesnește. N'am pe nimeni, dela cine să cer ajutor”. În alt loc scrie: „Am rugat o rudenie să-mi dea 600 de ruble. Dacă nu mi va trimite sunt perdut”.

Și mizeria îl chinuște tot mai cumplit. În temniță s'a însurat, mai mult din milă pentru femeie, cu văduva unui deportat.

Murindu i fratele i-a rămas pe cap și familia lui pe care trebuia să o ajute. E o luptă fără nădejde.

Ajunge mai târziu în Germania, unde i-se întâmplă să să stea zile întregi în casă, neavând haine, cu ce să iasă. Trece în Italia suferind aceleași chinuri îngrozitoare. Toate cererile îi rămân neascultate. Nimeni nu l ajută. Nici prietenii, nici cunoscuții, nici editorii. La vârsta de 50 de ani necazurile îl apasă tot așa de neindurat, ca mai înainte. „Intreaga viață am lucrat, ca să câștig parale, întreaga viață m'au apăsut necazurile, astăzi mai mult, decât înainte”. Ca să scape de editor, scoate el singur revistă, dar nenorocul l-a urmărit și aici.

Și pe lângă aceste mizerii, mai era și bolnav Epileptic. Când îi veneau accesele avea dureri îngrozitoare, nu mai putea lucra, nu putea încheia o propoziție. Făcea stortare ca să lucreze. Il urmărea zilnic îndemnul: „trebuie să lucrezi fără odihnă, să câștigi, să câștigi”. Și așa bolnav cum era, se apuca de scris. „N'am nimic terminat — scria editorului, care-i cerea manuscris. — Ce să-i trimit? Nu știu. Ieri am avut niște accese cumplite, dar totuși am lucrat într-o stare aproape de nebunie”.

Zorit de necazuri, vede imperfecțiunea operilor sale, care îl chinuia zi și noapte. Ar vrea să scrie ceva mare, ceva ireproșabil, și așteaptă vremea când își va putea implini visul. „O singură nădejde mă mai ține în viață. Va veni ziua, când Dumnezeu îmi va da atâta putere, atâta inspirație, ca să pot exprima, ceea ce mi cuprinde inima și fantezia”.

Ziua așteptată de scriitor n'a venit. Dar pentru noi rămâne această zi, aceea, în care și-a scris întâia lui lucrare.

INFORMAȚII.

ARAD, 27 Februarie n. 1912

— Arta românească la Berlin.

Sâmbătă a avut loc în grădina zoologică din Berlin deschiderea expozițiunii de artă „Die Frau im Haus und Beruf” de sub patronajul M. S. Imp. Germaniei.

Secțiunea românească, în care sunt expuse lucrări de artă ale M. S. Reginei, ale A. S. R. Principesei Maria a României și ale doamnelor din societatea din București, impunătoare prin superioritatea lor artistică, a fost vizitată imediat după deschidere de M. Sa Impărăteasa Germaniei. A fost primită cu toate onorurile convenite de Principesa de Wied de ministrul plenipotențiar Dr. A. Beldiman și de delegatul țării d. prof. Dr. Al. Tzigara-Samurcaș.

— Parastas pentru Gozdu. Cetim în „Tel. Rom.” Eri, Duminică, după terminarea sfinteii liturgii, s'a celebrat în catedrala din Sibiu un parastas solemn întru odihna sufletului și eternizarea memoriei marelui mecenat și binefăcător al neamului nostru, Emanuil Gozdu. A pontificat Escelența Sa, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, asistat de Preacuvioșii Lor, Dr. Harion Pușcariu, Arhi-

mandrit, vicariu arhiepiscop și Dr. Eusebiu E. Roșca, protosinecl, director seminarial, de protopresbiterii Ioan Droș și Lazar Triteanu și de diaconi, Demetrie Câmpeanu și Dr. Vasile Stan. La fine Escelența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Ioan a ținut o frumoasă cuvântare, în care a arătat numărului public compus în mare parte din elevii de pe la diferitele institute publice din Sibiu, cine a fost Emanuil Gozdu și ce a făcut el pentru neam și biserică asigurându-și nemurirea pentru toate timpurile.

— Rivalitatea între două coruri. „Foi Poporului român” i-se scrie: Zilele trecute o deputație din Cacova condusă de d. Dr. Ioan Nedelcu, avocat și Traian Lința, inv. pens., casier al băncii „Plugarul” din sus zisa comună, a mers la Caransebeș, la Prea Sfințitul în chestia unor neînțelegeri ivite între cele două coruri rivale: corul bisericesc vechiu, cu statute aprobate de Venerabilul Consistor și Societatea corală „Doina” cu statute aprobate de fostul guvern al conliției. Corul acesta din urmă datează de pe vremea când d. Șeghescu, înainte cu 3 ani, ajutat de d. Burdea, a fost ales deputat al acestui cerc. În schimb pentru concursul ce i-l-au dat câțiva burdiști din Cacova, dlui Șeghescu guvernul a aprobat statutele Societății corale „Doina”. Acum între cele două coruri e mare rivalitatea, care dă prilej la frecări, certe și dușmăni, ceea ce fel nu este spre folosul comunei. Cum că prin înființarea „Doinei” s'a creat o stare de lucruri imposibilă, reese și din ciudata întâmplare, că la niște serbători ambele coruri au voit să cânte în biserică!

În scopul încetării acestei anarhii a fost deputațiunea amintită mai sus, la episcopul Christea pentru a-i cere să oprească Societatea corală „Doina” de a mai cânta în biserică. Și ce a răspuns Prea Sfințitul? Aceea că nu poate împlini cererea deputațiunii fiindcă nu se poate strica cu guvernul!

— Dar noi ne putem strica cu notarii, fibrii și alți slujbași ai statului, când ni cere trebuință? — a întrebat un inteligent țaran din deputațiune.

— Dr. Cornel Beșan, notar public regese în Buziaș, a repauzat la 25 Februarie n., în vîrstă de 42 de ani.

Odihnească în pace!

— Dela societatea „Petru Maior”. Din Budapesta ni-se scrie: Ieri, Duminică, societatea universitarilor români „Petru Maior” a ținut o ședință în care președintele societății d. Ion Teicu, după ce într-o ședință anterioară i-se votase neîncredere, și-a dat demisia. Demisia a fost primită. Alegerea noului președinte se va face în ședința dela 3 Martie n.

După alegere se va fixa și programul și data serbărilor jubilar ale societății.

— Atentat împotriva unui ministru. Ministrul francez de agricultură a fost victima unui odios atentat din partea regalistilor. Pe când se întorcea dintr-o inspecție la gara din Lille a fost atacat pe drum de câțiva regalisti (camelots du roi) cari l-au insultat și i-au aruncat în cap un maldăr de reviste din Action française. Ministrul a fost ușor rănit. Intervenind poliția a arestat doi cameloti, ceilalți au fugit.

— O îndrăzneală auto-operație. Sau mai bine zis o rețetă foarte originală, căci spiritul de imaginație al Americanului nu este numai de o îndrăzneală fantastică curat „americană” ci este și de o bogată originalitate. Este vorba de marea știință a dlui Bertram Alden, care bazat pe forța și îndemânarea sa chirurgicală s'a apucat să se opereze singur de apendicită (să și taie apendicile, adică un mățisor orb legat de Coecum). Săvantul și-a deslăuit singur burta, și-a tăiat peri-

Birkenhener Miklós

Arad, strada Deák Ferencz 40 a.
în fața hotelului „Vass”.

Băcărie nouă.

Recomandă publicului prăvălia sa de coloniale și delicatose, înființată după experiența câștigată în cursul mai multor ani, și asortată întru tot corespunzătoare cerințelor timpului.

Are în depozit șuncă de Praga, costițe afumate, mezeluri, tot felul de delicatose, brânzeturi, șampanie fabricat francez și indigen, cognac, liqueruri. Fructe sudice, mandarine și mere de Tirol.

Telefon 890.

toneul și dacă nu-i tremura mâna își tăia și apendicile și poate s'ar fi și cusut singur, patul însă de sigur că nu și-l'ar fi putut lua singur, ca să tumble.

Din cauza tremurării mâinei însă operația a fost continuată de cei doi colegi, cari îl asistau.

Dușmanii concurați îi aduc acum învinuirea că nu atât știința, cât mai ales pofta de reclamă a îndemnat pe Drul Alden să se opereze singur, fără să-și dea seamă, că această învinuire este și ea o reclamă și încă destul de mare.

— **Nu, na!** În Sibiu erau până mai acum cinci ani numai doi jidani. Unul „Batterie-Schneider” la regimentul 12 de artilerie, celălalt era preot gr-ort. într-o comună românească din apropiere, care numai o singură dată pe săptămână făcea vinste vechi urbe a lui Bruckenthal cu prezența sa. Astăzi însă, grație indulgenței românești și a proverbialei „Sachsische Langweiligkeit” invaziunea jidovească a îndârjit chiar și pașnica figură a lui Nepomuck, care suspină de durere în bătaia razelor de lumină electrică.

Jidovii au complectat toate lacunele și au umplut toate maidanele. Odată cu descălecarea lor în Sibiu s'a pornit, bino înțeles, și curentul periclitat de maghiarizare. O fițuică ungurească „Nagyszebeni Ujság” injură în fiecare zi regulat pe opincării valahii și pe „veneratul consistor metropolitan”, pentru că așa cer interesele superioarele țării și tablele lui Moise. Odată cu injurăturile acestea copilul din al lui Șaguna „Telegraful Român” ne trage nouă a strașnică răfuială cu epitete de tradare, — care bineînțeles va forma o tristă pagină de perversitate istorică a „Cărții de aur”.

Sașii tac și fac. Ce fac, ai-i altă căcinlă. În tot cazul pe lângă trancare electrice, fac economie la „Sparkasse” pentru că, atunci când li-se vor urea jidovii în cap, să aibă eu ce pleca înapoi în Flandria. O asociație cu „Blohii” li-se pare și incomodă și nefolositoare. De aceea fac politică maghiarofilă și injură pe Lutz Korodi. Intocmai ca și „Telegraful”.

Jidovii dimpotrivă fac prăvălii, avere și politică... jidovească. Iau bani scumpi pe marfă proastă și spun prostii, când e vorbă să-și valorizeze cât mai scump sentimentul lor coșer unguresc.

Acum se revoltă împotriva teatrului sășesc. Sașii, bineînțeles că tac, imitând pe cei 14 deputați sași, cari fac același lucru în parlament. Noi, nefiind direct vizati, încă am putea imita „Telegraful”, care excelează printr-o adâncă tăcere ori de câte ori înalt Prea Sfinția Sa, nu-l asmută împotriva noastră. Din considerații de ordin cultural însă noi nu ne putem opri la tăcere, pentru a nu ne face vinovați de complicitate cu Sașii și cu „Telegraful”.

Intr'adevăr „Pesti Hirlap” într'un elan de insufletire patriotică atacă guvernul că nesocotește cele 20% de „unguri” (jumătate proc. unguri și 19 jum. proc. jidovi) din Sibiu, lăsându-le pradă politicii sășesci de acaparare. Curat vorba ai-ia-l de pe mine, că-l omor!

Lipsa aceasta de atenție se datorește faptului, că în Sibiu o lună de zile este teatru sășesc, pe când ungurii au numai 1, serie: una lună de distracție. Și aceasta în Septembrie, când nimănui nu-i arde de teatru. Indignarea aceasta plină de miros de usturoi va avea desigur ecoul ei și într'o lună dimineată, înainte chiar de a se surpa „Cerepatul Muzen al Asociațiunii” vom avea în Sibiu o falnică sinagogă și un măreț Templu al Artelor coșer, unde „Siebenb. Tgblatt” și confratele său „Telegraful Român” vor avea desigur intrare gratuită.

Consistorul din Sibiu se poate îmbia de pe acum cu oferta unui loc de pomână, căci atunci când ni-o trebui și nouă vr'un petec de pământ poate pentru vr'un seminar, plecăm în țară la cerșit.

— **Sinucideri „moderne”.** Se pare, că la orașe va începe să dispară sinuciderile, cu revolverul

și alte arme, cari în timpul din urmă formau sinuciderile mai cavaleresti, ajungând să le ia locul sinuciderile prin electricitate. Căci după cum se comunică din Gratz, acolo, ultimele sinucideri s'au făcut în modul acesta. Sinucigașii se folosiau de conductul electric, peste care aruncau o sîrmă de aramă, a cărei capete le prindeau cu mâna. Curentul electric se conduce astfel prin această sîrmă și prin corpul omeneș, pe care îl omoară. Modern, de tot!

— **Regele Ferdinand al Bulgariei la Budapesta.** Ieri, Luni, regele Ferdinand al Bulgariei, venind dela Viena s'a oprit la Budapesta, unde a fost oaspele arhiducelui Iosif. La orele 3 d. a. regele a călătorit mai departe. — spre Sofia.

— **„Mania” duelului.** Gentrii unguri au rămas pe jos. Parisul i-a întrecut mult în „cavalerism”. Duelurile în Paris sunt la ordinea zilei. În fiecare zi câte două, trei. Sălile sportive sunt în permanență închiriate de duelgii. Criticii teatrali, reporterii, ziariștii, ofțerii, slujbaș de toate categoriile se postează față în față pentru a mări cu un număr nou de program destul de variat spectacolele zilei. Căci într'adevăr în aceiași zi apar la cinematografele din marea capitală a lunei dueluri între diferiți indivizi, cu nume obscure, dar cu nutre semite foarte semnificative.

Presă jidovească considera figurile acestea ale încercărilor, ca o manie a duelului. Noi ceștia cari stăm departe și judecăm rece vedem și aici ca și în alte multe matrapazlăcuri ovrești, un fel de reclamă odioasă, menită să înșele ochiul și mai ales banul public la pânzele cinematografice exploatare într'un mod atât de nerușinat de evrei.

Chiar faptul, că combatanții stau atât de departe unul de altul încât abia își pot atinge vârful săbiilor, ne îndreptățește să presupunem un fel de șarlatanie la mijloc.

— **Un fost deținat croat deținut.** Din Zagrab se comunică: Ieri a fost ridicat dintr'o cafea fostul deputat Loreovici, pentru a-și începe pedeapsa de 3 luni, la care a fost osândit, de tribunalul din Zagreb, pentru falsificarea unui document alăturat petiției de contestarea unei alegori parlamentare. Actul acesta a produs o mare consternație între cei prezenți, cari cedând totuși forței, au petrecut cu toții pe Loreovici până la închisoare.

— **Un caz curios de proselitism.** Un caz curios de proselitism catolic, care a revoltat toată ploava ovreiască din Budapesta s'a întâmplat în săptămâna aceasta la Budapesta. Neumann Miksa studentul bursei din Budapesta un om cu o poziție materială excelentă s'a lăsat să se boteze pe patul de moarte. Botezul a fost săvârșit de un preot catolic, care a și înmănat încreștinatului un atestat de botez. După câteva ocașuri Neumann moare, lăsând să fie înmormântat după ritul catolic.

Dorința lui Neumann a produs o mare zăpăceală între fiii lui Israel.

Rabinul cu întregul său stat major a alergat la căpătâiul mortului, cerind cu insistență ca mortul să fie îngropat în cripta familiară din cimitirul evreesc, și și motivează aceasta cerință pe faptul că Neumann nu s'a lăpădat de religia evreiască, când era încă în viață.

Cu toată intervenția Rabinului catolicul Neumann a fost îngropat în cimitirul catolic cu toată pompa cuvenită „deja” unui creștin.

De aci certuri între urmași, deoarece după cât se spune Neumann ar fi promis atunci — când i-se vărsa pe cap apă din rîul Iordanului — și pentru nona sa credință și biserică ceva măruntis din punga sa grasă.

— **Ocolul pământului desculț.** Cetim în „Sera” din București:

Ziarele au publicat știrea că în București a sosit un turist original, care a descins la otelul Regal.

Originalitatea acestui turist constă mai ales în aceea că s'a angajat într'un pariu ca să facă ocolul pământului pe jos, desculț.

Ziarele au mai publicat și amănuntul că portarul otelului la care turistul a descins, observându-l că el este cu picioarele goale și inurdare și crezând că are de a face cu vre-un vagabond, nu vroia nici cu un chip să-l primească.

A fost nevoie să intervină persoane cunoscute, ca portarul să se decidă a primi pe originalul pasager.

M'am dus înadins la otelul Regal să vorbesc cu „omul desculț” cum l'a poreclit portarul otelului pe îndrăznețul turist.

L'am găsit într'o odăiță mică a otelului. E un tânăr francez, anume Charles Chevalier, în vârstă de vre-o 24—25 ani. Slăbuț dar bine legat și foarte vioi.

M'a primit cu foarte multă căldură și voișie, deși după cum declară, se seulase în acel moment, încă obosit.

La întrebările ce i-le puneam răspundea repede și amănunțit, „am sosit în București aseară la ora 9, îmi spuse dânsul: venind dela Pitești de unde am plecat ieri dimineață.

Am intrat în țară acum trei zile, prin Vârciorova. M'am oprit la Craiova alaltăieri...

După trei zile voi pleca la Constanța, de acolo la Varna, apoi Sofia și voi traversa Bulgaria, pe la Orșova. Prin Ungaria și Austria de sus, voi trece în vechea Polonie, mă voi duce la Petersburg. În urmă voi traversa Scandinavia și voi debarea în Belgia. De acolo voi junge la Paris.

Întreg acest voiaj îl voi face pe jos și într'un an, de azi înainte, voi termina mecheul de care m'am legat. Trebuie să-ți declar că nu este un pariu la mijloc, ci un meche.

Ocolul pământului m'am legat, să-l fac în cinci ani. Sunt 4 ani, de când umblu, am străbătut America de nord, și Asia întreagă; nu-mi mai rămâne decât o parte din Europa luern foarte mic și ușor.

Și tot acest voiaj l'ai făcut desculț?
— Cum vezi!
— Nu ție frig la picioare?
— D-tale ție frig?
— Eu slavă Domnului sunt încălțat și botinele mele sunt încă și căptușite...

— Bravo! cu toate acestea te asigur că picioarele mele le simt mai calde decât le simți pe ale d-tale. Și cu aceste vorbe îmi arată picioarele lui negre și umflate.

— Cât ai parcurs până acum?
— 63,000 de kilometri!
— Colosal!
— Se poate!
— Cam cât faci pe oră, mergând?
— Până la 14 kilometri!
— Nu exagerezi!

— Din contră! La Paris acum câțiva ani, am făcut pe jos înconjurul Metropolei, în total 40 kilometri în două ore!

Turistul părea foarte convins de ceea ce afirma.

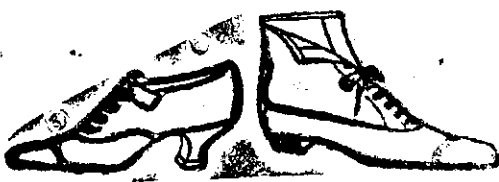
Turistul, în ținuta sa originală, eșind pe Călea Victoriei, s'a oprit la Capșa, spre a lua o cafea.

Lumea care l'a observat, intrigată s'a adunat în număr colosal în fața cofetăriei împiedicând circulația.

— **Scandalurile șoferilor din Paris.** Am amintit la timpul său despre greva șoferilor din Paris și în legătură cu aceasta despre încercările de atentat contra garagelor. Acum mai nou se comunică, că poliția a dat de urma unui complot anarhist al șoferilor, care ar fi avut scopul să aprindă toate rezervoarele de benzină ale fabricelor de automobile, cari conțin stabil 120.000 litri de benzină. Planul lor infernal, care ar fi avut urmări înfiorătoare, n'a putut fi dus la îndeplinire, în urma acestei descoperiri a poliției. Complicii au fost toți arestați.

„Cine vrea să compere încălțăminte fabricate în țară într'adevăr fine, comode, elegante și durabile acela să compere cu încredere la

IOAN VUIA
Sătmar — Szatmár,
— Deák-tér —
In casa lui Keresztész Árpád

care ține în magazinul său de ghețe bogat asortat numai ghețe și ciobote pregătite în țară din piele dină veritabilă cu prețuri foarte moderate, fabricate imitate nu are și marfă alea și privința execuțiunii drăgălașe sunt neîntrecute.

La dorință să pregătesc tot felul de ghețe și ciobote după măsură.

ECONOMIE.

Procurare favorabilă de articole economice.

Aducem la cunoștința economilor noștri de pretutindenea, că subscrierul comitet este gata a mijloci, pentru ori și cine i-se va adresa, procurarea articolelor economice amintiți mai jos lângă cari însemnăm și prețul:

1. Sămânță de iarbă engleză, 1 kilogram 68 bani.
2. Sămânță de iarbă franceză, 1 kgr. 1 cor. 60 bani.
3. Sămânță de lăternă, 1 kgr. 2 cor.
4. Sămânță de trifoi roșu, 1 kgr. 2 cor. 30 b.
5. Sămânță de napi „Mammuth”, roșii, mari, 1 kgr. 2 cor. 50 bani.
6. Sămânță de napi „Obendorf”, galbini, rotunzi, 1 kgr. 3 cor. 20 bani.
7. Sămânță de napi „Eckendorf”, roșii, 1 kgr. 2 cor. 80 bani.
8. Sămânță de mohor, 1 kgr. 32 bani.
9. Sămânță de ciapă „Zitau”, uriașă, galbenă, 20 grame 50 bani.
10. Sămânță de ciapă „Braunschweig”, 20 grame 60 bani.
11. Sămânță de ciapă „Tripoli Rocca”, 20 grame 40 bani.
12. Sămânță de ciapă „Madeira”, 20 grame 50 bani.
13. Sămânță de salată „Matador”, timpurie, 20 gr. 24 bani.
14. Sămânță de salată de iarnă „Nansen”, sau „Nordpol”, 20 gr. 24 bani.
15. Sămânță de salată „Goldkönig” (nouă), galbină aurie, mare la căpățină, ușor de transportat, 20 gr. 60 bani.
16. Sămânță de pătrânger de toamnă, 20 gr. 10 bani.
17. Sămânță de pătrânger lung „Zuaimer”, dulei, 20 gr. 10 bani.
18. Sămânță de morecovi de vară „Nantes”, 20 gr. 60 bani.
19. Sămânță de morecovi de toamnă „Quedlinburg”, 20 gr. 50 bani.
20. Sămânță de ridichi de vară „Stuttgart”, albi, timpurii, 20 gr. 10 bani.
21. Sămânță de ridichi de Maiu, mari, albe, 20 gr. 10 bani.
22. Sămânță de ridichi de iarnă, negre, 20 gr. 12 bani.
23. Sămânță de ridichi de iarnă, albe, 20 gr. 12 bani.
24. Sămânță de castraveți de „Paris”, 20 gr. 30 bani.
25. Sămânță de varză „Braunschweig”, uriașă, de iarnă, 20 gr. 30 bani.

— **Nenorocirea unor muncitori.** Cinci muncitori voind să treacă Dunărea Sâmbătă seara, spre a ajunge acasă în comuna Râcâlmăș, comitatul Albei, au fost răsturnați de valurile turbate ale apei, cari după o încercare zadarnică de a se mântui, i-a înghițit pe rând. La țârm era lume multă, dar care nu le putea merge în ajutor, din cauză că nu se afla nici o barcă la îndemână. Muncitorii au fost făcuți atenți de primejdia ce-i poate amenința, fiind Dunărea umflată și bățând un vânt puternic, dar ei au nesocotit sfaturile îmbărcându-se totuși. Trebuiau să treacă, căci li așteptau familiile. Mergând încă în aceeași noapte în căutarea lor, au aflat numai cadavrele cari au fost pescuite și transportate la Râcâlmăș, unde jecoste aproape întreg satul pe cei înecați.

— **Un milion două sute de mii.** Șvabul Francisc Niedermayer mare proprietar și negusor de porci din Aletea, a cumpărat dela baronul Mikors, moșia acestuia cu un milion două sute de mii coroane. Este interesant a se ști, că șahul deși ajuns la avere așa de mare, nu și-a părăsit portul, ci umblă și acuma în cisme și haine de postav deasă. Dar ce e mai interesant de amintit e faptul, că întreaga sumă de peste un milion. — prețul moșiei — a plătit-o deodată și în bani gata.

x **Primașul primadonei Fedak Sári,** favoritul publicului din Budapesta va concerta începând din 27 l. c. în hotel „Central”, alternativ într-o zi în cafenea, iar în alta în grădina de iarnă, timp de 14 zile. Taraful de muzicanți foarte bine instruit, este compus din 12 membri.

— **Ziarul „Tribuna” se află de vânzare în București la Librăria „Neamul Românesc”** Calea Victoriei No 107.

x **Recomandăm în atenția On. Preoților atelierul de artă și statui sfinte Francisc Schmidt, unde se lucrează în modul cel mai artistic și în condițiile cele mai favorabile: icoane, altare, icoane, amvoane, prebiterii, statui sfinte, întregul aranjament bisericesc, preșium și lucrări de aurărie. — Prospect și catalog trimite gratuit. La angajare trimite om de specialitate.**

x **Numai sămânțe de a lui Mauthner** târguiesc economii și grădinarii, cari să știu cugeta bine asupra lucrului; și atunci dacă altfel de sămânțe ar fi mai ieftine, pentru că știm din experiență, că acele nu corespund și numai paguba lor o să fie la urmă.

Recomandăm în atenția On. public, magazinul de pian Heldenberg, Sibiu, str. Cisnădiei 9, cel mai vechi și cel mai de încredere dintre magazinele existente în țară, care desface pianele renumitelor fabrici străine.

26. Sămânță de călărașe (gulii) albe, timpurie, 20 gr. 40 bani.
27. Sămânță de călărașe de iarnă, vinete, 20 gr. 50 bani.
28. Sămânță de mazăre „Bismarck”, timpurie, 100 gr. 44 bani.
29. Sămânță de fasole de Iulie, 100 gr. 60 b.
30. Sămânță de fasole „Mont d'or”, galbină, 100 gr. 80 bani.
31. Sămânță de patlagele (paradise), „Paradis”, 1 kgr. grele, 20 gr. 12 bani.
32. Sămânță de patlagele „Excelsior” (nouă), foarte gustoase, o porție 50 bani.
33. Sămânță de patlagele „Ficarazzi”, foarte timpurie, 20 gr. 40 bani.
34. Sămânță de paprică sârbească, 1 porție 10 bani.
35. Sămânță de spinat „Goliath”, 20 gr. 10 b.
36. Flori: „Aster de Hohenzoller”, mestecate, 1 porție 10 bani. Gheorghine „Dahile”, mestecate 1 porție 10 bani.
37. Legături de altoit „Raffia”, 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 kgr. 10 cor.
38. Funii de „Cocos” (de legat altoi), 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 kgr. 10 coroane.
39. Rășină de altoit, fluidă, 1 cutie a 125 gr. 50 bani, a 250 gr. 1 cor., a 60 gr. 30 bani și a 30 gr. 20 bani.

Doritorii cari vor trimite la adresa subscrierului secretar prețul, cum și 20 bani pentru buletinul de expediție și pentru pachetat, 4 bani taxă de imanuare postală și 15 bani pentru ostencală, drept dăruire pentru un scop de binefacere, — vor primi articlii comandati cu posibilă grabire. Sibiu, 17 Februarie n. 1912.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Lucașă
prezident.

Victor Tordășianu
secretar.

BIBLIOGRAFII.

Teodor Romul. Prin Turnu-Roșu spre România a 1.20 + 5 fil. porto.

Teodor Romul Popescu. Din Carpați a 1.50 + 10 fil. porto.

I. L. Caragiale. Momente, schițe, amintiri a 2 cor + 20 fil. porto.

Novele, povestiri a cor. 1.50 + 20 fil. porto.
Teatru, opere complete a cor. 2 + 20 fil. porto.

Redactor responsabil: **Iuliu Giurgiu.**
„Tribuna” institut tipografic, Nichin și cons.

Leon Tolstol.

226

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Natasa îi mulțumi cu o înclinare ușoară a capului și veni iar lângă bătrina Maria, care sta încă de vorba cu rănitul.

— Locotenentul permite! făcu Natasa.

Carul cu ofițerul rănit intră în curtea Rostowilor și numai decât, stimulați de acest exemplu, mai multe persoane invitară și ele pe răniti să intre în curtea lor. Natasa găsea după placul ei aceste relațiuni cu niște oameni noi, în afară de convențiile obicinuite ale vieții, căci ea introduse în casa lor un număr cât mai mare de răniti.

— Trebuie însă să-l prevenim pe tatăl dtale, îi zise Maria.

— Pentru ce? Le vom da toate odăile noastre, iar noi vom merge să dormim în salon.

— O! domnișoară, mata ai totdeauna idei extraordinare! Eu zic să-i instalăm în pavilion, la doică, și încă trebuie să cerem voe părinților dtale.

— Mă însărcinez eu să le cer aprobarea.

Natasa dete fuga în casă și intră pe vîrfurile ghetelor în odaia cu divanuri unde contesa, suferind de migrenă, era întinsă pe canapea cu comprese reci pe frunte.

— Dormi, mamă?

— Ah! ce vise! făcu contesa deșteptându-se din toropeală.

— Mamito dragă, zise Natasa punându-se în genunchi și apropiindu-și obrazul de acel al contesei... Iartă-mă dacă te-am deșteptat, n'am s'o anai fac... Maria m'a trimis să-ți spun că s'au adus la noi niște ofițeri răniti... Nu e așa că ne dai voe să-i primim?... N'au unde să meargă... Știu mai dinainte că dai voe, vorbi ea repede.

— Ce ofițeri? Cine i-a adus? Nu înțeleg de fel.

Natasa rise, contesa zîmbi ușor.

— O! știam eu că o să ne dai voe: merg să le spun.

Natasa o sărută pe mama ei și dete fuga la ușă. Aeolo îl întâlni pe tatăl ei care se întorcea cu știri rele din oraș.

— O să pățim, c'am întârziat așa demult cu plecarea, zise el: clubul este închis, poliția a părăsit și ea orașul...

— Papa, nu-i așa că am făcut bine primind în casa noastră niște răniti? îl întrebă Natasa.

— Da, da, răspuse distrat contele, dar să nu ne mai ocupăm cu prostiile acestea: mai bine ar fi să ne punem pe lucru, pentru a putea pleca mâine.

Contele porunci aceasta și oamenilor săi. La masă, Petra aduse alte vesti din oraș:

Poporul luase arme dela Kremlin iar a doua zi toată lumea va porni să se războiască la Tri-Gori.

Contesa privea cu o spaimă timidă, chipul vesel al fiului ei. Ea știa că dacă-i va spune lui Petra să nu meargă să se bată a doua zi, el îi va răspunde cu fraze mari asupra patriei și a cinstei. fraze la care ea nu știa ce să răspundă, și atunci totul va fi pierdut. Ea spera să poată pleca înainte de bătălie, luându-l și pe Petra ca pe un protector, un apărător al lor.

Ea nu-i spuse lui nimic, dar după masă îl chemă pe conte în odaia ei și cu lacrimi în ochi îl rugă să

plece chiar în noaptea aceea. Ea, care până în acel moment arătase un curaj rar, îi declară că moare de frică, de aceea, ar fi bine să plece numai decât. După masă, Rostowii începură să se pregătească de plecare, cu o grabă febrilă.

Natasa, cu pasiunea pe care o aducea în tot ce făcea, se puse și ea pe lucru: dar nimeni nu se încrozu la început în ajutorul ei: cu toții credeau că ea nu lua nimic în serios și nimeni nu voi s'o asculte. Dar ea se încapățină, se supără și plânse aproape, așa că toți sfârșiră prin a se supune ei.

Contele pacheta gobelinuri și covoare persane. Când începu Natasa să împacheteze, erau în salon două lăzi pline, una cu porțelanuri, cealaltă cu covoare. Mai erau și pe masă multe porțelanuri și se aduceau mereu din bucătărie. Era deci nevoie de încă o ladă pe care slugile se pregăteau s'o aducă.

— Așteaptă, Sonia, vom băga tot ce e aici, numai în două lăzi.

— Nu se poate, domnișoară, am încercat și noi asta, dar în zadar, spuse un fecior.

— Ba nu, așteaptă...

Natasa începu a scoate din lada covoarele și farfuriile învălitate în foiță.

— Farfuriile astea trebuie să învălitate în covoare.

— Dar cum? Avem covoare de umplut încă trei lăzi...

— Așteaptă, lasă-mă pe mine... Astea să rămână aici, zise ea punând la oparte niște simple farfurii de Kiew; dar porțelanurile de Saxa trebuiesc împachetate în covoare.

— Ei! Nataso, lasă-ne să împachetăm noi, n'avem nevoie de tine, îi zise Sonia cu un aer de muștrare.

(Va urma)

REISZ MIKSA FABRICA DE MOBILE

BÉKÉSCSABA — NAGYVÁRAD

Andrássy-ut 41—43. Rákóczi-ut 14.
(Lângă »Apollo«).

Un tânăr inteligent,

notar diplomat, — cu purtare bună, — vorbește perfect limba română, maghiară și germână, având praxă mare, e în stare a conduce un oficiu notarial, *caută un post de subnotar* sistemizat, aflător în ținut curat românesc, unde va putea fi asigurat că în cel mai scurt timp și prin ori-ce modalitate va ajunge la un post de notar. — Ofertele sunt a se trimite administrației »Tribunei«.

Un viier și pomolog

cu praxă, care a absolvat cursul de viierit din Tarzal și care a servit 7 ani la o moșie, caută post de viier sau de îngrijitor de moșii în România. A se adresa lui

Josif Paici,

vier diplomat,

Berzászka (Krassó-szörény m.)

SFAT ȘI AJUTOR

celor cari sufer d iregularități de stomac, contra stomacului stricat, ardere de stomac, încuierea scaunului, sgîrciuri de stomac, greață, amețală, vomare, insomnie, colică, anemie, gălbinare, etc. le recomandăm:

Picăturile de stomac »Brády« mai nainte »picăturile Mariacell«.

Se capătă în fiecare farmacie. O sticlă mare Cor. 1.60, sticlă mică 90 fil. 6 sticle Cor. 540, 3 sticle mari Cor. 4.80. — Pentru trimiterea înainte a sumei trimite franco:

BRÁDY K. farmacie la „Regele Ungariei“ în VIENA, I. Fleischmarkt 1/4.

FIȚI ATENȚI! la marca de scutire, care reprezintă pe »Sta Maria de Mariacell«, la împachetarea roșie și la subscrisere, care este copie chipului de pe lature și să respingeți orice imitație.

INSERTIUNI

se primesc cu prețuri moderate la administr. „Tribunei“ Arad.

Ministerul de Finanțelor.
Direcțiunea Comptabilității Generale
a Statului și a Datoriei Publice.
Datoria Publică.

Nr. 156414

23 Ian. 1912

Publicatiune.

A 18-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 5% amortibilă din a. 1903, împrumutul de Lei 185.000.000 se va efectua în ziua de 17 Februarie (1 Martie) 1912, la ora 10 dimineața în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în »Monitorul Oficial« Nr. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri pentru o valoare nominală de Lei 1.133.000 în proporția următoare:

40 titluri de câte	5.000 Lei	200.000
133 » » »	2.500 »	332.500
348 » » »	1.000 »	348.000
505 » » »	500 »	252.500

1026 titluri pentru o valoare nominală de Lei 1.133.000

Publicul este rugat a asista la tragere

Directorul Comptabilității Gen.
a Statului și a Datoriei Publice.
D. Vbrevlet.

In atenția pomicultorilor!

Ofer altol de pruni bosnieci ca »Balkanska Carica« (Regina balcanului) și »Kraljica Bosne« (Regina Bosniei). — Altoiul de 2-3 ani cu coroană admirabilă e cel mai bun din diferitele soiuri de pruni. Poama e foarte mare, excepțional de dulce și foarte gustoasă. Se coace spre sfârșitul lui August, când se poate folosi ca deesert, pentru uscat, la fabricarea țuicei și a sligovițului. — Prunii mei nu sufer de căderea frunzelor, (Polystigma rubrum) ca de regulă alte soiuri la cari în mijlocul verii cade frunza, pricinuind stricarea poamei. Acest soi a fost premiat în diferite rânduri, cu premiul întâi din partea guvernului. A fost premiat la expoziția milenară din Budapesta 1896 și la expoziția din Viena 1897 cu medalie de aur, la expoziția internațională din Paris 1900 cu medalie de argint și în fine la expoziția regnicolară din Bosnia și Erțegovina ținută la Sarajevo iarăși cu medalie de aur. — Pentru calitatea prunilor garantez.

Sava T. Kojdić,
mare proprietar în Brečka, Bosnia.

Pregătește: butoaie, vane

în ori-ce mărime; din lemn de stejar uscat și alb, pe lângă garanță. — Primește ori-ce comandă mare, aranjament compl. pentru pivnițe, cu preț convenabil.

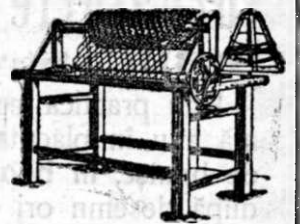
MARE DEPOZIT!
FURNISORUL CURȚII REGALE ROMÂNE
WESZELY BÉLA
PRIMUL FABRICANT DE BUTOAIÉ,
→ LIPOVA. ←

A. Slepák, giuvaergiu și
ceasornicar
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 43. sz.

Mare asortiment în ceasuri de buzunar de aur, argint și nickel, în ceasuri de părete. Giuvaerice fine, cu briliante, obiecte de lux în argint și articole optice. În atelierul meu se reparaază ca nouă, lucrurile vechi, anume giuvaerice și ceasuri, pe lângă garanță. Prețuri solide! — Serviciu prompt!

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de

fântâni arteziene le pregătește și expediază

Várady Lajos,

fabrică de instrumente
Hódmezővásárhely,
VI., Ferencz-utca.

Nu trebuie să anteprenori; domeniile, comunele, singuraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele mele.

Primlucrător mijlocesc.

Recomand și mașini pentru împletitul de sîrmă.

Catalog de prețuri trimit gratis și franco.

Premiat la 6 expoziții.

TIMBALE!

Timbalele inventate de mine, cele mai moderne, cu organism dublu de oțel, foarte trainice și de o rezonanță deosebită se pot comanda numai dela mine, cu prețurile cele mai moderate, pe lângă garanție de 5 ani.

Mészáros Ferenc,
fabricant de cimbele.
Budapest, VII., Bethlen-u. 39.

Prețurenturi, la cerere, se trimit gratis. Corespondența întrucât se poate să se facă în limba ungurească, germană sau sîrbească.

GUSTAV SCHMIDT

fabrică de ploiere
Sibiu—Hermannstadt, Groser-Ring No 3—5
(Palatul Bodenkredit).

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai nouă și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pt. soare și ploale)
precum și

ploiere

de calitate excelentă
pentru domni și dame.

Comandele se execută prompt cu și punctualitate.

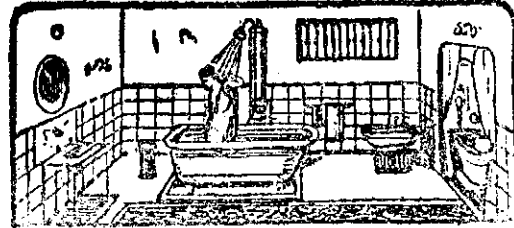

EDUARD LEXEN,

finichigiu și antepriză de instalațiuni

Atelier: Strada Lungă Nr. 63.
Brașov, Prăvălie: Strada Gabel Nr. 2.
Telefon Nr. 334.

Se recomandă pentru pregătirea muncii de finichigiu și galanterie la edificiile, precum coperișe, și învelișuri de turn, ornamente de metal, vase pentru bucătărie, dulapuri pentru gheață, vase pentru spălat și altele. Specialist în apaducte la case, canalizări, conducerea de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie.

Lampe de carbid de totfelul dela 3 coroane în sus. — Engroșiștilor li-se dau rabat. Depozit bogat în vâni de scădat, cămine, closete etc. Serviciu conștiințios. Prețuri moderate. Reparație promptă.

Avis!

Domnilor fabricanți și particulari le aduc la cunoștință, că am edificat o

turnătorie artistică pentru metale

SIBIU, Strada Margaretha Nrul 18.

Prin practica mea bogată câștigată în țară și streinătate mă aflu în plăcuta poziție să pot satisface oricărei cerințe de brânse, în bronz, messing, ținc, cositor, aramă, după desemn ori după modele vechi.

Andrei Paksa,
Sibiu — Nagyszeben.

MOBILE IEFTINE ȘI BUNE

să pot procura numai la

Prima fabrică de mobile

PETRUȚIU & PLATZ

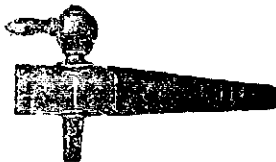
Sibiu—Nagyszeben, Strada Sării—Salzgasse 37.
Telefon Nr. 47.

Onoratul public este rugat înainte de a-și procura mobile să binevoiască a cerceta, (și fără a cumpăra) MAREA EXPOZIȚIE de totfelul de mobile de artă și simple, care stă zilnic spre vedere publică. Se atrage atențiunea asupra Atelierului propriu de SCULPTURĂ și TAPIȚERIE de primul rang.

Executăm toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi. — Orice comandă se efectuește prompt, conștiințios, pe lângă deplină garanță și cu prețurile cele mai moderate.

Premiat la expoziția industrială din Sibiu în 1903.

Roate de tors

din material uscat și mers liniștit, pe lângă garanție, să află de vânzare la

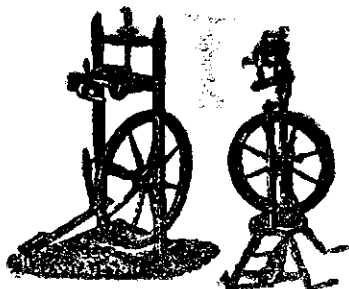
Emil Krauss,

strungărie și atelier cu putere motorică.

Sibiu—Nagyszeben,

Margarethengasse Nr. 5.

Orice roată ce nu merge bine să primește înapoi.

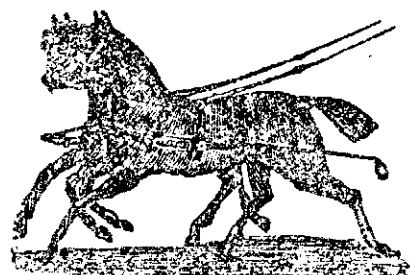
Atelier de curelărie, selărie și coferărie:

Orendt G. & Feiri W.

(odinoară Societatea curelarilor)

Sibiu—Nagyszeben,

Heltauerg. Str. Cisanădiei 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport și volaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie, cu prețuri foarte moderate. Depozit permanent în curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi). — Recomandă pe urmă cei mai buni jamperi de piele fabricație proprie, pentru civili și militari, cari stau strins lipite pe picior. — Reparările se execută prompt. Mare depozit de hamuri pentru cal dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cal și cofere de călătorie. — Comandele se efectuează conștiințios.

Pregătite în atelierul său propriu.

Anton Juratsch,

pantofar pentru domni, dame și copii,

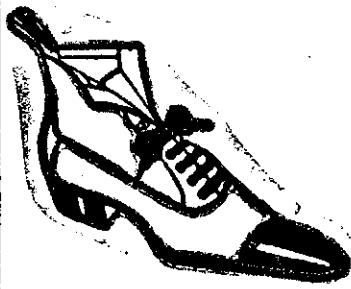
Nagyszeben, Strada Reisper nr. 11.

Recomandă în atenția on. public din loc și provincie

prăvălia sa de încălțăminte

pregătite în atelierul său, după cerințele modei și ortopediei, cu prețuri foarte moderate.

Reparaturi execut ieftin!

Prețurile cele mai moderate!

Material prima calitate!

Serviciu prompt!

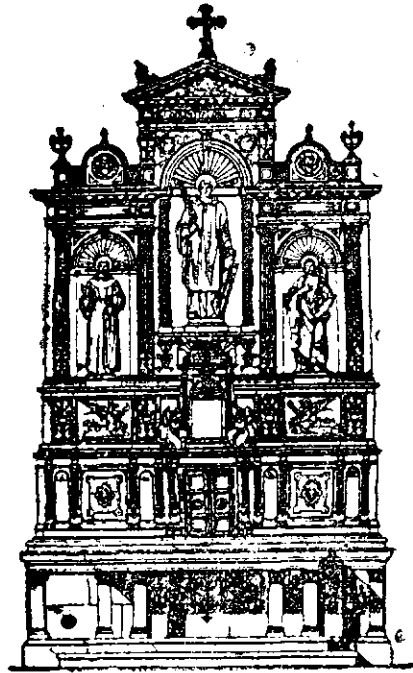
Schrimpl Szaniszló

cea mai mare turnătorie și fabrică de luminări de ceară în Ungaria de sud
Temesvár-Gyárváros, Fő-utca.

Recomandă comercianților: turte și prăjituri cu miere, precum și luminări de ceară, albe și colorate, facile cu preț moderat. — Biseriștilor se dă la cumpărarea de luminări rabat. — Comandele se îndeplinec prompt.

Gaal József,
măsar,
Nagyvárad, Csengeri-utca 21. sz.
Liferează cu preț ieftin articole de măsurie pentru biserici, școale, farmacii, prăvălii și birouri cu prețuri foarte ieftine. Trimite la dorință planul și nota cheltuielilor. — La comandă mai mare scădere de preț.

Arányi Adolf, fabrică de obiecte de aramă
Ujpest, Lőrincz-u. 7. (în casa proprie.)
Fabrică și liferează, în cea mai excelentă execuție: **CAZANE** de fier rachie, precum și garnituri complete pentru fabrici chimice, fabrici de bere, alcool și rachie, mai departe vane de scaldat, — sobe pentru camere de baie, cazane și căldări cu vatră și în line țevi de aramă roșie cu prețurile cele mai ieftine. Catalog trimis gratuit.

Tokodi Testvérek,
fabricanți de cumpene.
Hodmezővásárhely, — Szeged,
Lánc-utca. — Bokor-utca 10.

Recomandăm comercianților, proprietarilor de mori, agricultorilor și măcelarilor

cumpenele noastre, pregătite din cel mai bun material. Cumpene, cântare decimale din fier cu balanțe de oțel, infracturabile, autentificate. — Pentru România liferăm și neautentificate. Comercianților le dăm rabat. — Catalog la cerere trimitem cu reîntoarcerea poștei.

J. Gottstein, fiul, prăvălie de piele și accesorii pentru industria de cojocărie, Nagyszeben, Kleiner Ring 5. curelărie și ciobotărie

Mare depozit de diferite piei lucrate în țară și străinătate. — Specialități de piele. Piele lucioasă și șurțuri de piele. Tălpi Vachè și opinci. Fete pentru cisme și ghete. Ață pentru mașină și cusut. Sfoară de cusut albă și colorată. Tort diferit. — Pâslă, barchet, pânză, tălpi de pâslă și asbeth, garnitură de gumă și ciorapi de gumă. Șireturi și postav de curățit ghetele. Cule de lemn americane. Calapoade pentru ghete și cisme. Cremă și lac și diferite articole.

Prima industrie de cazane din Ungaria de sud.
Szatmáry Mihály, turnător de cazane,
Szeged,
Szentháromság-utca 41. sz. (casa proprie.)

Aduc la cunoștința on. public, că atelierul meu de cazane l'am înouit cu diferite mașini, așa că sunt în stare să satisfac ori-ce comandă. Pregătesc cazane pentru abur, repar cazane la mori, corăbii, cazane de apă, petrolu, spirt și chiar și cazane la locomobile.

FRITZ W. LOEW,
lăcătuș artistic și pentru clădiri.
Sibiu, Potschengasse Nr. 11.

Se recomandă la ori-ce lucrări de lăcătușerie artistică și pentru clădiri precum: strângerea în fier a clădirilor, pregătire de balcoane, foișoare, îngrădituri la morminte, porți, casse de păstrare contra incendiului, basreliefuri precum și picse pentru biserici. Lucrează și după desen cu prețuri ieftine.

Damele cari voiesc să fie svelte, încerce corsetele mele

„Neuester Schnitt”
necesare la costumele »Princes« și »Directoire«.

CORSETE
după măsură, precum și reparaturi se fac în acurateță.

Gustav Zimmermann
Sibiu — Nagyszeben,
Grosser-Ring, 1. în etaj.

H. Miklós J.
ciasornicar,
Sibiu — Nagyszeben, Reisergasse 11

Cea mai ieftină sursă de cumpărat a totfelul de **CIASORNICE**

de buzunar și de părete și ciasornice deșteptătoare, precum și articli optici. Prăvălie de obiecte de aur și argint signate oficios. Toate reparaturile se execută prompt și cu garanță.

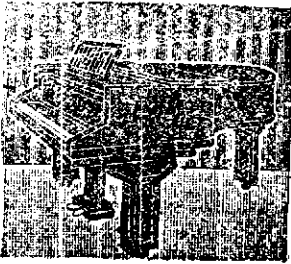
Pianuri sau Harmoniuri

se cumpără mai bine și ieftin în cunoscutul și solidul magazin de pianuri și harmoniuri

V. Heldenberg, Sibiu Strada Cîsnădlui 9.

(vis-à-vis de Hotelul Impăratul Roman).
Intenciat la anul 1867 ca 1-a prăvălie de pianuri în Transilvania.

Mare depozit de instrumente nouă și întrebuințate: pianuri, pianine, harmoniuri cu prețurile originale de fabrică. Sortiment bogat de pianuri de închiriat. — Plătire în rate după dorință. Pianuri vechi să primesc ca schimb.

Cum să ne apărăm contra durerilor de stomac ? !

Contra durerilor de stomac, foarte lăbite în timpul mai nou între omie, trebuie să ne apărăm dela început, folosind spre acest scop

Nectarul Dr. Engel

ăci, un stomac sănătos și o bună mistuire, formează fundamentul unui corp sănătos. Cine dar vrea să-și mențină sănătatea până la adânci bătrânețe, se întrebuințeze

Nectarul Dr. Engel

renumit în urma succeselor de până acum !

Acest nectar compus din diferite sucuri aromatice și vin, exercită în urma compoziției sale o influență binefăcătoare asupra mistuirii, e asemea unui licheur de stomac, ori vin de stomac și nu are absolut nici o urmă stricăcioasă. Sănătoși și bolnavi pot așadar lua Nectar fără a-și strica sănătatea. Nectarul ajută cu o întrebuințare rațională la mistuire și la formarea sucurilor

Asfel se impune tuturor, ce volesc să aibă stomac sănătos, întrebuințarea

Nectarului Dr. Engel

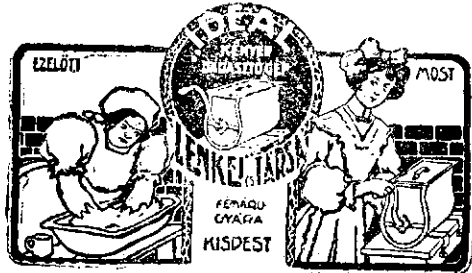
„Nectar“ul este un excelent mijloc întâmpinarea catarului, sgtcriurilor durerilor de stomac, a mistuirii anevoioase, și a greței. Se mai întrebuințează contra contipației, a colicei și a palpației de inimă. Aduce somn și apetit, fiind bun contra insomniel, indispoziției durerilor de cap și acceselor nervoase. Folosit în cercuri mai largi s'a constatat că aduce veselie și poftă de viață.

NECTARUL se poate cumpăra în sticle de 3 și 4 coroane în farmaciile din Arad, Ujarad Glogovác, Gyorok, Ménes, Paulis, Lippa, Hidegkut, Vinga, Székesut, Pécska, Tornya, Világos, Egres, Nádas, Berzova, Orczifalva, Merczifalva, Sándorháza, Bogaros, Szerb-Szt.-Péter, Perjamos, Szemlă, Szárafalva Nagylak, Palota, Alberti, Mezőhegyes, Batonya, Marczib, Dombegyháza, Kurtics, Uj-Szent-Anna, Pankota, Silingyia, Taucz, Szlatinaa, Baja, Kaprucza, Brestovác, Rékás, Gyarmata, Bruckenau, Zsadány, Szent-András, Kis-becskerek, Mehala, Temesvár.

Păzițivă de Imitații !

Cereții expres „Nectar Dr. Engel“.

Nectarul meu nu e ceva miraculos. Are următoarea compoziție: Samos 300-0, Esența de vin 150-0, Sirop de micură 100-0, Vin roșu 100-0, Sirop de cireșe 100-0, Sirop de fragi 20-0, Aromă de Veremil 30-0, Anis etc... á 100. Aceste se mestecă.

Mândria oricărei gospodine este pâinea bună și frumoasă!

în locul dospirii îndelungat și a frământării oboșitoare, este de re-

comandat mașina „**IDEAL**” pentru dospirea și frământarea pâinei, premiată în mai multe rânduri.

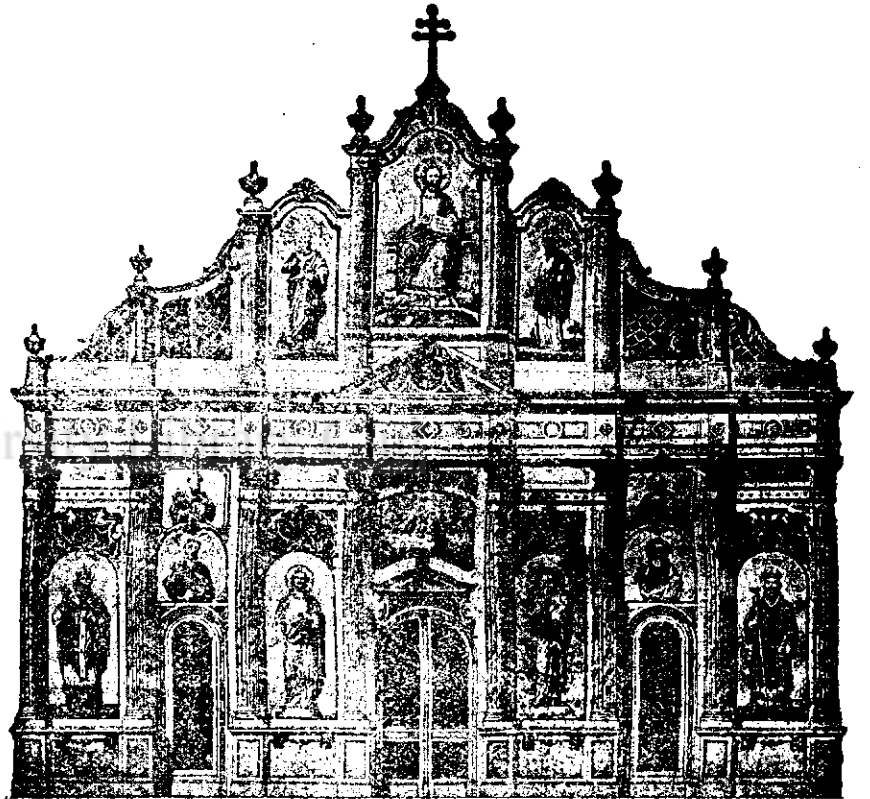
La expoziția de lucruri casnice din Timișșara 1908 distins cu Medalie de aur și diplomă.

Se poate comanda dela **LEITNER SÁNDOR,**
CLUJ-KOLOZSVÁR, Deák Ferenc-utca 3 sz.

GRAMAFOANE dela 28 cor. în sus. — PLĂCI cu cântări românești.

Schmidt János succesor Schmidt Ferencz

institut pentru ridicarea altarelor în
Budapesta, Köbányai-ut 53.

Pregătește: altare, amvoane, cripte, statui sfinte și întregul aranjament bisericesc, în orice stil, conform pretenziunilor artistice și pelângă prețuri convenabile.

Se recomandă ca specialist, de München la renovarea altarelor vechi. Planuri și cataloage trimite gratuit precum și primirea muncii o face pe speșele sale proprii.

Prețuri moderate.

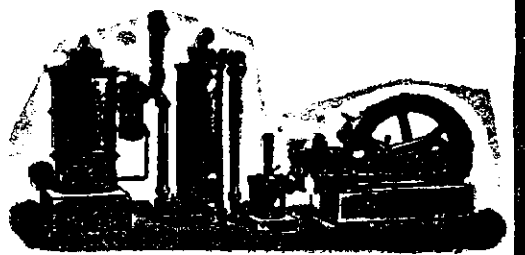
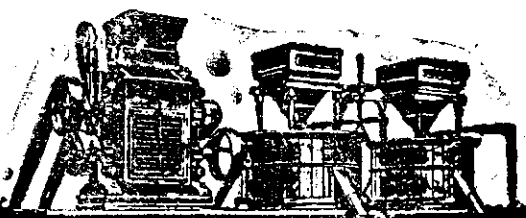
Condiții favorabile de plată.

Societate act. de mașini agricole și mehanice

(Mezőgazdasági és műszaki R. T.)

Nagyvárad, Rimanóczy-u. 1.

Mare depozit de mașini agricole și mehanice.

Liferează; mașini agricole și industriale, unelte, aranjamente de mori, mașini de abur, motoare cu olei, benzin și gaz.

Automobile, articole californice, curcubete, pentru vin, bere și apă. Olei pentru mașini și cilindre.

Toffelul de unsori pentru mașini, saci, ponevi, valtrapuri, streanguri și pălămare; curele pentru mașini, pompe, mașini pentru vin și viticultură precum și utensilii; stropitoare, îngrădituri de sârmă, cumpene, desinfectorii și dulapuri de salvare.

Secție de electricitate și mașinării.